

'विद्या विनयेन शोभते'

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ संलग्नित
जगदंबा एज्युकेशन सोसायटी संचलित

एस.एन.डी. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय

येवला, जि. नाशिक

वार्षिक नियतकालिक

सन २०१६-२०१८

एस.एन.डी. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय,

येवला - ४२३४०१, ता. येवला, जि. नाशिक

* आशीर्वाद *

कै. मातोश्री आसदाबाई भिकाजी दगडे

कै. भिकाजीगाव दगडे

कै. संतोष नरेंद्र दगडे

एस.एन.डी. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय,

येवला - ४२३४०१, ता. येवला, जि. नाशिक

* संस्थेचे आधारस्तंभ *

मा.श्री. नरेंद्रभाज भिकाजी दगडे

अध्यक्ष, जगदंबा एज्युकेशन सोसायटी, येवला

अध्यक्ष, नाशिक जिल्हा मध्यवर्ती सह.बँक

* संस्थेचे मार्गदर्शक *

मा.श्री. किशोरभाज दगडे

मा.श्री. रामदासभाज दगडे

मा.श्री. लक्ष्मणभाज दगडे

‘विद्या विवचेन शोभते’

सावित्रीबार्ड फुले पुणे विद्यापीठ संलग्नित
जगदंबा एज्युकेशन सोसायटी संचालित

एस.एन.डी. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय,

गौशाळा मैदान, विंचुर रोड, येवला, जि. नाशिक
फोन नं. ९४२२८९९१२४४

वार्षिक नियतकालिका सन २०१६-२०१८

“निनांद”

* संपादक *

प्रा. संदिप भाऊसाहेब ठाकरे

* प्रकाशक *

डॉ. विठ्ठलसिंह नंदरामसिंह ठाकरे

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ संलग्नित
जगदंबा एज्युकेशन सोसायटी संचालित

एस.एन.डी. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय,
येवला, जि. नाशिक

“निनाद” वार्षिक नियतकालिका

सन २०१७-२०१८

दि प्रेस अँण्ड रजिस्ट्रेकशन ऑफ बुक्स नियम (फार्म ४ प्रमाणे आवश्यक माहिती.)

प्रकाशन स्थळ	:	एस.एन.डी. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, येवला
प्रकाशन काल	:	वार्षिक
प्रकाशक	:	डॉ. विठ्ठलसिंह नंदरामसिंह ढाकरे
राष्ट्रीयत्व	:	भारतीय
पत्ता	:	गौशाळा मैदान, विंचूर रोड, येवला, ता. येवला, जि. नाशिक. पिन - ४२३ ४०९
फोन	:	९४२२८९९२४४
मोबा.	:	८८८८५९०९५६
संपादक	:	प्रा. संदीप भाऊसाहेब ठाकरे
राष्ट्रीयत्व	:	भारतीय
पत्ता	:	एस.एन.डी. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, येवला
मुद्रक	:	शिवम प्रिंटर्स, येवला
राष्ट्रीयत्व	:	भारतीय
अक्षर रचना	:	शिवम प्रिंटर्स, येवला
मुख्यपृष्ठ सजावट	:	प्रा. माधव विठ्ठल बनकर
मालकी	:	प्राचार्य, एस. एन. डी. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, येवला

मी प्राचार्य डॉ. व्ही. एन. ढाकरे असे जाहिर करतो की, वर दिलेली माहिती
माझ्या माहितीप्रमाणे खरी आहे.

स्थळ : येवला

दिनांक :

प्रकाशक : प्राचार्य, एस. एन. डी. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, येवला

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ संलग्नित
जगदंबा एज्युकेशन सोसायटी संचालित

एस.एन.डी. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय,
येवला, जि. नाशिक

*** आमचे आधारस्तंभ ***

मा.श्री. नरेंद्रभाऊ भिकाजी दराडे
अध्यक्ष, जगदंबा एज्युकेशन सोसायटी, येवला
मा. अध्यक्ष, विभागीय कार्यालय, नाशिक

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ संलग्नित
जगदंबा एज्युकेशन सोसायटी संचालित

एस.एन.डी. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, येवला, जि. नाशिक

* संपादक मंडळ *

अध्यक्ष : प्राचार्य डॉ. विठ्ठलसिंह नंदरामसिंह ठाकरे

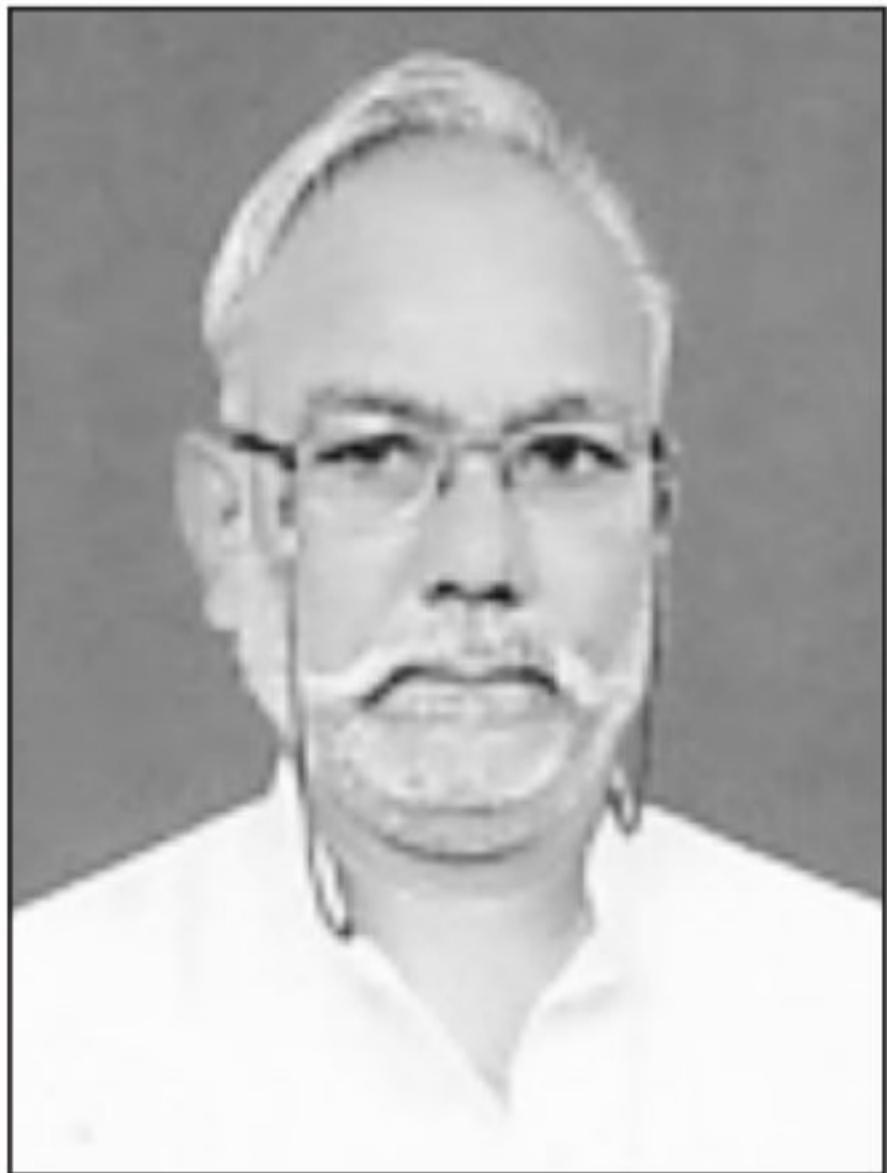
संपादक : प्रा. संदीप भाऊसाहेब ठाकरे

सहाय्यक संपादक : प्रा. सुनिल अंब खैरनार
प्रा. माधव विठ्ठल बनकर
प्रा. शिवाजी सिताराम बोंद्रे
प्रा जितेंद्र सुदाम थोरात
प्रा. गणपत भरतराव धनगे
प्रा. विजय भिमाजी झालटे

अहवाल विभाग : प्रा. संतोष धोंडीराम आहे
प्रा. विजय भिमाजी झालटे

मुख्यपृष्ठ मल्पृष्ठ सजावट : प्रा. माधव विठ्ठल बनकर

या अंकात प्रकाशित झालेले लेख, कविता, विचार, मते संबंधीत लेखकांची आहे.
या मताशी संपादक मंडळ, महाविद्यालय व संस्था सहमत असतीलच असे नाही.

* भव्य ब्राटचाळ *

वाचक रसिक मित्रांना महाविद्यालयाचा वार्षिक निनाद हा अंक आपल्या हाती सोपवितांना आम्हास मनस्वी खुप आनंद होत आहे. २००३ यावर्षी महाविद्यालयाची स्थापना झाली असून महाविद्यालयाची उत्तरोत्तर प्रगती होत आहे. महाविद्यालयाला भव्य इमारत असुन परिसरही निसर्गाच्या सानिध्यात आहे. शैक्षणिक वर्ष २००९ मध्ये महाविद्यालयात B.B.A. या वाणिज्य शाखेस सुरुवात झाली. २०१० मध्ये M.A. (मराठी, इंग्रजी, अर्थशास्त्र, हिंदी) या चार विषयात महाविद्यालयात पदवित्तर शिक्षणास सुरुवात झाली. शैक्षणिक वर्ष २०१२ पासून महाविद्यालयात विज्ञान या विभागास सुरुवात झाली. आज महाविद्यालयाचा विस्तार एका रोपट्यातून विस्तीर्ण अशा वटवृक्षात रूपांतर झाले आहेत. महाविद्यालयात ११ वी, १२ वी कला व विज्ञान हे विभाग चालविले जातात. सामाजिक बांधिलकी आणि पौढ शिक्षण अंतर्गत महाविद्यालयात यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचे कला शाखेचे केंद्र सुरु आहेत.

महाविद्यालयातील गुणवंत व तज्ज प्राध्यापकांनी आपल्या कार्याचा ठसा वेळोवेळी उमटविला आहे. प्राध्यापकांनी राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय स्तरावर पेपर प्रसिद्ध करून महाविद्यालयाचा नावलौकिक वाढविला आहे. महाविद्यालय गुणवंत मुलांसाठी विशेष योजना राबविते. यात स्पर्धा परिक्षा मार्गदर्शन, खेळाचे मार्गदर्शन, विज्ञान प्रदर्शन, खेळाचे उपक्रम, विद्यार्थी व्यक्तीमत्व विकास योजना, कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका योजना राबविले जाते. ग्रामीण विद्यार्थ्यांला शिकण्यासाठी महाविद्यालयात प्रोत्साहन देते. महाविद्यालयात सामाजिक व सांस्कृतिक बांधिलकी जपली जाते.

येवला शहराचा सांस्कृतिक वारसा विद्यार्थ्यांच्या संस्कार व योगदानातून महाविद्यालयात टिकविला जात आहे. शहरापासून महाविद्यालय दूर असल्याने महाविद्यालयास सुंदर असा निसर्गरम्य परीसर लाभला असून महाविद्यालयास सुंदर असा निसर्गरम्य परिसर लाभला असून महाविद्यालयाचे वातावरण शांततापूर्ण असल्याने विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासास महाविद्यालयात भरपूर वाव आहे. महाविद्यालयातून घडणारा विद्यार्थी हा एक आदर्श नागरिक व देशसेवा अंगीकारणारा नागरीक असेल त्या दृष्टीने महाविद्यालय प्रयत्न करीत आहे.

महाविद्यालयात वाड्मय मंडळ व सांस्कृतिक विभागामार्फत निबंध स्पर्धा, वकृत्वस्पर्धा, वादविवादस्पर्धा, भूतीपत्रके स्पर्धा, शैक्षणिक सहल यांचे आयोजन करून विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीन विकास करण्यावर भर दिला जात आहे. येणाऱ्या भविष्य काळात महाविद्यालय नँक समितीला सामोरे जात आहेत.

आमचे प्रमुख प्रेरणास्थान हितचिंतक व संचालक नरेंद्रभाऊ दराडे, किशोरभाऊ दराडे, रामदाभाऊ दराडे, लक्ष्मणभाऊ दराडे आम्हाला वेळोवेळी मार्गदर्शन करतात आणि आम्हाला प्रोत्साहन देतात. माझे सर्व प्राध्यापक, सहकारी, कार्यालयीन सेवक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी, विद्यार्थी, पालक यांच्या आधारावर महाविद्यालयाची धुरा सांभाळली जात आहे. या सर्वांच्या सहकार्याबद्दल मी ऋणी असून या सर्वांचे आभार व्यक्त करून मी माझे मनोगत पूर्ण करतो.

धन्यवाद...!

- डॉ. प्रा. विठ्ठलसिंह नंदरामसिंह ढाकरे
प्राचार्य

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ संलग्नित
जगदंबा एज्युकेशन सोसायटी संचालित

एस.एन.डी. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, येवला, जि. नाशिक

* स्थानिक व्यवस्थापक समिती *

१. मा.श्री. नरेंद्र भिकाजी दणडे	- अध्यक्ष
२. मा.श्री. शांताराम दामू आढ्हाड	- उपाध्यक्ष
३. मा.श्री. लक्ष्मण भिकाजी दणडे	- संचालक
४. मा.श्री. दिनेशजी आढ्हाड	- सदस्य
५. मा.श्री. अँड. एन. डी. कुलकर्णी	- सदस्य
६. मा.श्री. प्रसाद लक्ष्मीकांत कुलकर्णी	- सदस्य
७. प्रा.डॉ. विठ्ठलसिंह नंदरामसिंह ढाकरे	- सदस्य
८. मा.डॉ. सुनिल ऋंबक खैरनार	- प्राध्यापक प्रतिनिधी
९. प्रा.श्री. जितेंद्र सुदाम थोरात	- प्राध्यापक प्रतिनिधी
१०. मा.श्री. झानेश्वर कांतीलाल चव्हाण	- शिक्षकेतर कर्मचारी

* महाविद्यालयीन तक्रार निवारण समिती *

१. कु. गौरी एस. जोशी	- अध्यक्ष
२. कु. वाघ सागर नवनाथ	- विद्यापीठ प्रतिनिधी
३. कु. वृषाली घडश्याम ठाकुर	- माणास्वर्गीय प्रतिनिधी
४. सौ. सुखदा देवगावकर	- कार्यालयीन प्रतिनिधी

* राष्ट्रीय सेवा योजना *

१. प्रा. दिपक सुभाष मठवई	- कार्यक्रम अधिकारी
२. प्रा. ललित के. घाडगे	- सहाय्यक कार्यक्रम अधिकारी
३. प्रा. गौरी शशिकांत जोशी	- सहाय्यक कार्यक्रम अधिकारी

- संयादकीय -
नवे रूप संकारतांना

रसिक वाचक मित्र हो...

सन २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षातील आपल्या महाविद्यालयाचा निनाद हा वार्षिक विशेषांक आपल्या हाती सोपवितांना आम्हास विलक्षण आनंद होत आहे.

आजचा विद्यार्थी हा उद्याचा समाजाचा एक जबाबदार नागरिक होणार आहे. म्हणूनच समाजाप्रती त्याच्या मनात आस्था निर्माण व्हावी. त्याची सर्जनशिलता, नाविण्यता विकसीत व्हावी या हेतूने हा आमचा एक छोटेखानी प्रयत्न आहे. प्रत्येक व्यक्ती हा समाजाचा एक घटक असतो. समाजातील घटना, प्रसंगांनी, प्रत्येक व्यक्तीचे जीवन आणि विचार प्रगल्भ होत असतात. विद्यार्थी हा महाविद्यालयाचा एक घटक आहे. त्याची सर्जनशिलवृत्ती या संपादनात दिसून आली.

या अंकात कथा लेख, कविता आहेत. उत्सुक्तपणे विद्यार्थ्यांनी प्रतिसाद दिला. त्यांचा प्रतिसाद व्याख्यानाजोगा आहे. विद्यार्थ्यांनी आपल्या अभिव्यक्तीप्रमाणे आपले विचार आपल्या कथा कवितेत, लेखात मांडले आहे. जिवन हे वेलीप्रमाणे आहे. त्याला परिस्थिती जसा आकार देईल. त्यापद्धतीने त्याची घडण होत जाते. जीवनात येणारा प्रत्येक क्षण, दिवस प्रत्येकासाठी एक नवा अध्यय लिहित असतो. प्रश्न असतो तो फक्त त्या क्षणाचा, येणाऱ्या नव्या दिवसाचा आपण कसा उपयोग करून घेतो.

युवक हा देशाचा आधारस्तंभ आहे. म्हणून युवकांकडे आशेने आपला देश पाहतो आहे. व्यवस्थित मार्गदर्शनाअभावी आजचा युवक भरकटला जातो. त्यापुढे अनेक समस्या उभ्या होत आहे. प्रारंभीचा गंभीरप्रश्न म्हणजे बेरोजगारी होय. म्हणून युवकाला किमान चांगला नागरिक म्हणून समाजात उभे करणे गरजेचे आहे. त्यासाठी कुटुंबापासून समाज, शाळा, महाविद्यालयापासून प्रयत्न घेणे गरजेचे आहे.

सदरहू अंकात विद्यार्थ्यांनी आपल्या कविता लेखानू विविध सामाजिक, सांस्कृतिक, धार्मिक अंगाना स्पर्श केला आहे.

हा अंक बनवितांना संस्था महाविद्यालय, प्राचार्य, प्राध्यापक, प्राध्यापकेतर कर्मचारी, विद्यार्थी यांचे अनमोल सहकार्य लाभले आहे. तरी सर्वांचे मनःपूर्वक आभार..!

- प्रा. संदीप भाऊसाहेब ठाकरे

निबंध स्पर्धेतील प्रथम क्रमांकाचा निबंध
डॉ.ए.पी.जे. अब्दुल कलाम :
एक आदर्श शास्त्रज्ञ

- कु. शबीना शेख
एफ.वाय.बी.ए.

माझी राष्ट्रपती, भारतरत्न, जेष शास्त्रज्ञ, अभ्यासक, आपल्या विचारांनी तरुण पिढीला प्रेरित करणारे... अशा अनेक विशेषणांनी ए.पी.जे. अब्दुल कलाम यांचा गौरव केला जात असला तरी त्यांची ओळख होती, ती 'मिसाईल मॅन' म्हणून..!

डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम यांचे संपूर्ण नाव अबुल पाकीर जैनुलाबदीन अब्दुल कलाम असे होते. त्यांचा जन्म १५ ऑक्टोबर १९३१ मध्ये तामिळनाडूतल्या रामेश्वरम् येथे झाला. डॉ. कलाम यांचे आई-वडील अत्यंत साधे होते. त्यांचे वडील रामेश्वरम्ला येणाऱ्या यात्रेकरून होडीतून धनुष्कोडीला नेण्या-आणण्याचा व्यवसाय करीत. डॉ. कलाम यांनी आपले शालेय शिक्षण रामनाथपुरम्ला पूर्ण केले. डॉ. कलाम गावात वर्तमानपत्रे विकून, तसेच अन्य लहान-मोठी कामे करून पैसे कमवीत व घरी मदत करीत. त्यांचे बालपण खूप कष्टात गेले. शाळेत असताना गणिताची त्यांना विशेष आवड लागली. नंतर ते तिरुचिरापल्ली येथे सेंट जोसेफ कॉलेजमध्ये दाखल झाले. तेथे १९५४ मध्ये बी.एस्सी. चे शिक्षण पूर्ण झाल्यानंतर त्यांनी 'मद्रास इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नोलॉजी'त प्रवेश घेतला. प्रवेशासाठी लागणारे पैसेही त्यांच्याकडे नव्हते. त्यांच्या जोहरा या बहिणीने स्वतःचे दागिने गहाण ठेऊन त्यांना पैसे दिले. या संस्थेतून एरॉनॉटिक्सचा डिप्लोमा १९६० मध्ये त्यांनी पूर्ण केला. त्यानंतर डॉ. कलाम यांनी अमेरिकेतील 'नासा' या प्रसिद्ध संशोधन संस्थेत चार महिने एरोस्पेस टेक्नोलॉजीचे प्रशिक्षण घेतले. त्यानंतर अब्दुल कलाम यांचा १९५८ ते १९६३ या काळात 'संरक्षण संशोधन व विकास' संस्थेशी (डीआरडीओ) संबंध आला.

१९६३ मध्ये ते 'भारतीय अवकाश संशोधन' संस्थेत (इस्त्रोमध्ये) क्षेपणास्त्र विकासातील 'एसएलव्ही' च्या (सॅटेलाईट लॉन्चिंग व्हेईकल) संशोधनात भाग घेऊ लागले. इंदिरा गांधी पंतप्रधान असताना भारताने क्षेपणास्त्र विकासाचा एकात्मिक कार्यक्रम हाती घेतला. त्यावेळी डॉ. कलाम पुन्हा 'डीआरडीओ'

मध्ये आले. स्वदेशी बनावटीची क्षेपणास्त्रे तयार करण्याची त्यांची जिद्द तेव्हापासूनचीच होती. भारतीय अवकाश संशोधन संस्थेत (इस्त्रोमध्ये) असताना 'सॅटेलाईट लॉन्चिंग व्हेईकल-३' या प्रकल्पाचे ते प्रमुख झाले. साराभाईंनी 'भारतात, विज्ञान तंत्रज्ञानाची आघाडी डॉ. कलाम यांनी सांभाळावी', असे वक्तव्य केले होते, ते पुढे कलामांनी सार्थ करून दाखविले. साराभाईंचेच नाव दिलेल्या भारताचे स्वप्न ते सतत बघत असत.

पुढे डॉ. कलाम यांची २००२ मध्ये भारताच्या राष्ट्रपतीपदी नेमणूक झाली. 'लोकांचे राष्ट्रपती' म्हणून ते ओळखले जाऊ लागले. राष्ट्रपती म्हणून कार्य करताना कलाम यांनी या पदाची उंची वाढविली. कृतिशील राष्ट्रपती कसा असावा? याचा आदर्श त्यांनी निर्माण केला. इंडिया २०२०, पुरा (प्रोब्हायडिंग अर्बल फॅसिलीटी टू रुरल एरिया) यासारखे विकास कार्यक्रमांची संकल्पना त्यांनी मांडली. डॉ. कलाम हे वैज्ञानिक होते, परंतु साहित्य, संगीत आणि अध्यात्मातही त्यांना रस होता. डीआरडीओचे महासंचालक म्हणून निवृत्त झाल्यावर ते चेन्नईतील आण्णा विद्यापीठातील एका खोलीत राहून ज्ञानसाधना करीत. विद्यार्थ्यांशी संवाद साधायला त्यांना अतिशय आवडत असे. थेट विद्यार्थ्यांना प्रश्न विचारायला लावून त्यांना उत्तर देत असत. आपल्या वेबसाईटद्वारे ते अगदी अलीकडे पर्यंत विद्यार्थ्यांशी संवाद साधत असतं.

"आपले आदर्श आपणच शोधले पाहिजेत." असे सांगत असताना, "आपल्या बालपणामध्ये साधारणतः प्रौढावस्थेपर्यंत आपले आदर्श आपले आई-वडील आणि शिक्षकच असतात. १५ वर्षे व्यापर्यंत या तीन व्यक्ती आपल्यावर संस्कार करून आपल्या व्यक्तिमत्त्वास आकार देण्याचे काम करत असतात. विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास या व्यक्ती आपल्या कृतीतून, बोलण्यातून नक्कीच करत असतात. मुलांना सहदय, उत्साही व कामसू वा मेहनती बनवण्याच्या दृष्टीने पालकांनी सातत्याने प्रयत्न करावेत. शिक्षक, आई, वडील हाच विद्यार्थ्यांसमोरचा आदर्श असा त्रिकोण आहे." असे डॉ. कलाम यांना वाटते. विद्यार्थ्यांचे आयुष्य घडवण्यासाठी पालक आणि शिक्षकांनी योग्य मार्गदर्शन केले तरच उद्याच्या भारताचं चित्र नक्कीच काहीतरी वेगळेच दिसेल. असा विश्वास डॉ. कलाम यांना वाटतो. "प्रत्येक पालकाच्या पाठीमागे घर आणि शिक्षकाच्या पाठीमागे शाळा उभी असते. शाळा व घर निमित्तानेच विविध संस्कार मुलांच्या मनावर होत असतात. अशा संस्कारशील उद्याच्या नागरिकांकडून राष्ट्राची प्रगती होत असते."

सामान्य व्यक्तींमधून असामान्य ताकद निर्माण भारताचे स्वप्न

एस.एन.डी. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, येवला

ते सतत बघत असत.

पुढे डॉ. कलाम यांची २००२ मध्ये भारताच्या राष्ट्रपतीपदी नेमणूक झाली. ‘लोकांचे राष्ट्रपती’ म्हणून ते ओळखले जाऊ लागले. राष्ट्रपती म्हणून कार्य करताना कलाम यांनी या पदाची उंची वाढविली. कृतिशील राष्ट्रपती कसा असावा? याचा आदर्श त्यांनी निर्माण केला. इंडिया २०२०, पुरा (प्रोब्हायडिंग अर्बल फॅसिलीटी टू रुरल एरिया) यासारखे विकास कार्यक्रमांची संकल्पना त्यांनी मांडली. डॉ. कलाम हे वैज्ञानिक होते, परंतु साहित्य, संगीत आणि अध्यात्मातही त्यांना रस होता. डीआरडीओचे महासंचालक म्हणून निवृत्त झाल्यावर ते चेन्नईतील आण्णा विद्यापीठातील एका खोलीत राहून ज्ञानसाधना करीत. विद्यार्थ्यांशी संवाद साधायला त्यांना अतिशय आवडत असे. थेट विद्यार्थ्यांना प्रश्न विचारायला लावून त्यांना उत्तर देत असत. आपल्या वेबसाईटद्वारे ते अगदी अलीकडे पर्यंत विद्यार्थ्यांशी संवाद साधत असतं.

“आपले आदर्श आपणच शोधले पाहिजेत.” असे सांगत असताना, “आपल्या बालपणामध्ये साधारणतः प्रौढावस्थेपर्यंत आपले आदर्श आपले आई-वडील आणि शिक्षकच असतात. १५ वर्षे वयापर्यंत या तीन व्यक्ती आपल्यावर संस्कार करून आपल्या व्यक्तिमत्त्वास आकार देण्याचे काम करत असतात. विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास या व्यक्ती आपल्या कृतीतून, बोलण्यातून नक्कीच करत असतात. मुलांना सहदय, उत्साही व कामसू वा मेहनती बनवण्याच्या दृष्टीने पालकांनी सातत्याने प्रयत्न करावेत. शिक्षक, आई, वडील हाच विद्यार्थ्यांसमोरचा आदर्श असा त्रिकोण आहे.” असे डॉ. कलाम यांना वाटते. विद्यार्थ्यांचे आयुष्य घडवण्यासाठी पालक आणि शिक्षकांनी योग्य मार्गदर्शन केले तरच उद्याच्या भारताचं चित्र नक्कीच काहीतरी वेगळेच दिसेल. असा विश्वास डॉ. कलाम यांना वाटतो. “प्रत्येक पालकाच्या पाठीमागे घर आणि शिक्षकाच्या पाठीमागे शाळा उभी असते. शाळा व घर निमित्तानेच विविध संस्कार मुलांच्या मनावर होत असतात. अशा संस्कारशील उद्याच्या नागरिकांकडून राष्ट्राची प्रगती होत असते.”

सामान्य व्यक्तींमधून असामान्य ताकद निर्माण करण्याचे नेतृत्वगुण त्यांच्यात होते. त्या बळावरच त्यांनी भारताच्या अवकाश संशोधन क्षेत्रात आणि मिसाईल क्षेत्रात अत्यंत प्रेरणादायी काम केले. हजारो इंजिनिअर्सना घडविण्याची, त्यांच्यात क्षमता निर्माण करण्याची आणि देशाच्या उज्ज्वल भवितव्यासाठी कार्यरत राहण्याची स्वप्ने त्यांनी दाखविली. एवढेच नाही, तर ती पूर्ण करण्याचा मार्गही दर्शविला. देशाला प्रगत राष्ट्र बनविण्यासाठी त्यांनी ‘व्हिजन २०२०’ चे स्वप्न नव्या पिढीसमोर मांडले. या

स्वप्नापर्यंत पोहोचण्यासाठी प्रत्येक क्षेत्रात कोणत्या गोष्टींचा अवलंब करावा लागेल याचा रोडमॅपही त्यांच्याकडे तयार होता. युवाशक्ती, आंतर विद्याशाखा कृती आराखडा आणि जिल्हा प्रशासन, उद्योग व स्थानिक पंचायत यांच्या भागीदारीतून ग्रामविकासाच्या राष्ट्रीय कार्यात योगदान द्यावे. असे मिशन देत असतानाच त्यांनी व्हिजन २०२० च्या अपयशाबाबतही थेट चिंता व्यक्त केली. डॉ. कलाम म्हणाले होते. भारताच्या विकासाकरिता व्हिजन २०२० आखण्यात आले होते परंतु त्या मिशनला प्राप्त करण्यात आपण तब्बल सहा वर्षे मागे पडलो आहोत. मिशनच्या दिशेने पाऊल टाकताच नवे आव्हान समोर निर्माण होते, त्यामुळे सामुदायिक व सार्वत्रिक विकासाचे नवे मॉडेल विकसित करण्याची गरज आहे. त्याकरिता ग्रामीण भागत नागरी सेवा-सुविधा निर्माण करण्याचे ध्येय आखण्यात आले. गावामध्ये शाळा, कॉलेज, रुग्णालय यांसारख्या सुविधांनी भौतिक कनेक्टिव्हिटी, इलेक्ट्रॉनिक कनेक्टिव्हीटी, उत्पादकता वाढवणे, वेळेचा सुयोग्य वापर, हेल्पवेल्फेर योजना, उत्पादकांकरिता बाजारपेठा विकसित करणे. यांसारख्या नॉलेज कनेक्टिव्हीटीला प्राधान्य द्यावे लागणार आहे.

विद्यार्थ्यांच्या जिज्ञासेला डॉ. कलाम यांनी पंख दिले. अग्रिपंखासमान हे जिज्ञासेचे पंखही युवकांना प्रेरित करणारे ठरले, त्यांची कविता त्यांच्याच शब्दात...

‘मी उडेल,
मी क्षमता घेऊन जन्माला आलेलो आहे,
मी भलेपणासाठी जन्माला आलेलो आहे,
मी काही कल्पना आणि स्वप्न घेऊन जन्माला
आलेलो आहे,
मी महत्त्वाकांशा घेऊन जन्माला आलेलो आहे.
मी विश्वासाने जन्माला आलेलो आहे,
मी पंख घेऊन जन्माला आलो आहे,
म्हणून,
मी उडेल, उडेल, उडेल...”

डॉ. कलाम यांचे मोठेपण केवळ संशोधन क्षेत्रातील योगदानापुरतेच मर्यादित नाही. त्यांनी समस्त भारतीयांच्या मनोवृत्तीमध्ये क्रांती निर्माण केली. त्याच संस्कारामुळे आपण जगामध्ये एक महाशक्ती म्हणून घडू शकतो हे स्वप्न, हा विश्वास निर्माण करण्याचे अतुलनीय काम डॉ. कलाम यांनी केले आहे. डॉ. कलाम यांनी कुठलेही क्षेत्र वर्ज ठेवले नाही. त्यांनी विविध क्षेत्रामध्ये देशाच्या केलेल्या प्रतिनिधीत्वाला जगात कोठेही तोड नाही. डॉ. कलाम यांनी २०२० मधील विकसित भारत हे जागेपणी

एस.एन.डी. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, येवला

पाहिलेले प्रेरणादायी स्वप्न आहे. तरुणांची प्रज्वलित मने देशाला समर्पित होतील, देशाच्या सर्वांगीण परिवर्तनात त्यांचे सर्वोत्तम योगदान देतील आणि विकसित भारत साकार करतील, असा दृढ विश्वास त्यांनी वेळोवेळी व्यक्त केला आहे. अब्दुल कलाम यांनी तरुणांमध्ये आत्मविश्वासाचे बीज पेरले आहे. विकासाची दृष्टी असणारे नेतृत्व गाव पातळीपासून संसदेपर्यंत कसे विकसित होईल, याचा एक कृती आराखडा त्यांनी सखोल अभ्यास व विविध घटकांशी मांडला.

‘जे समृद्ध, स्वस्थ, सुरक्षित, शांतिप्रिय आणि आनंदी असेल. जेथे गांव आणि शहरातील अंतर हळूहळू कमी होत जाईल. जेथे सर्वांना वीज आणि पाण्याचे समान वाटप होईल. जेथे कृषी, उद्योग आणि सेवा क्षेत्र एकजुटीने मिळवण्यासोबतच रोजगाराच्या संधी वाढतील. जेथे बुद्धिवंत विद्यार्थ्यांना शिक्षण घेताना सामाजिक आणि आर्थिक भेदभावाचा सामना करावा लागणार नाही. तसेच जे जगातील प्रतिभावंत विद्यार्थी आणि वैज्ञानिकांसाठी शिक्षणाचे सर्वोत्तम केंद्र असेल. जेथे सर्वांना उत्तम दर्जाची आणि तात्काळ आरोग्य सुविधा उपलब्ध होईल आणि एड्स, क्षयरोग, कर्करोग, हृदयरोग आणि पाण्यामुळे होणारे आजार मुळासकट नष्ट होतील. सरकार सर्वोत्तम तंत्रज्ञानाचा वापर करेल आणि ते पूर्णतः पारदर्शक आणि भ्रष्टाचारमुक्त असेल. जेथे गरिबी आणि निरक्षरता अजिबात राहणार नाही. महिलांवर अत्याचार होणार नाहीत. सर्वत्र सद्भाव असेल. समाजातील सर्व लोक मिळून-मिसळून जीवन जगातील हे राष्ट्र म्हणजे पृथ्वीवरील निवासाचे सर्वाधिक सुंदर स्थान असेल आणि येथील एक अब्ज जनतेच्या चेहन्यावर नेहमीच आनंद ओसंझून वाहत असेल.’’ असे सामाजिक समतेचे स्वप्न कलामांनी पाहिले.

डॉ. कलाम यांनी ‘स्वप्ने पहा आणि ती पूर्ण करा’ असा सळ्ळा दिला. आपण पाहिलेली स्वप्ने ही विचारांमध्ये रूपांतरित होतात आणि विचार कृतीमध्ये. जर स्वप्ने नसतील तर आमूलाग्र व क्रांतीकारी विचारच निर्माण होणार नाहीत. यासाठीच शिक्षकांनी, पालकांनी विद्यार्थ्यांना स्वप्ने पाहण्याची परवानगी द्यावी. स्वप्नांच्या माध्यमातूनच माणूस यशस्वीतेकडे पोहोचतो. यशाच्या मार्गावर कितीही संकटे आली तरी त्यावर मात करतो. प्रयत्नात राहून आपले स्वप्न आपण साकार करतो. म्हणूनच यशस्वीतेपर्यंत पोहोचण्यासाठी स्वप्ने ही पाहिलीच पाहिजेत. असे कलाम यांना वाटते. युवाशक्ती ही देशाची खरी संपत्ती आहे. असे सांगत असताना डॉ. कलाम यांचा तरुणांवर खूप विश्वास होता. म्हणूनच डॉ. अब्दुल कलाम हे आजच्या युवापिढीचे प्रेरणास्थान आहे.

ज्या हातांनी डॉ. कलाम यांनी क्षेपणास्त्रे बनविली. त्याच हातांनी त्यांनी अपंगांना धावण्याची जिद दिली. घनघोर अंधकारातही स्वप्नावर स्वार होऊन प्रकाशाच्या दिशेने घोडदौड करण्याची उर्मी चेतवली. ‘स्वप्ने पहा, ती रुजवा आणि प्रत्यक्षात आणा’, हा संदेश त्यांनी आपल्या कृतीतून दिला. स्फोटकांच्या ‘विधायक’ साठ्याने खचाखच भरलेल्या तरुणांच्या सामर्थ्यावर त्यांचा अतीव विश्वास आहे. त्यांच्या बळावर बलशाली भारताचे स्वप्न ते पाहत आहेत. सदैव ‘भारतगान’ गाणाऱ्या या पोलादी माणसाने राष्ट्रपतीपदावरून पायउतार होतानाही २०२० पर्यंत हे स्वप्न साकारले जाईल याची खात्री दिली आहे. केवढा हा दुर्दम्य आत्मविश्वास..!

❖❖❖

जीवन रहस्य

- चव्हाण दिपक रामकृष्ण

एस.वाय.बी.एस्सी

जी माणसे हवीहविशी वाटतात,
ती माणसे भेटत नाहीत
जी माणसे नकोशी वाटतात,
त्यांचा सहवास संपत नाही
ज्यांच्याकडे जावंसं वाटतं,
त्यांच्याकडे जायला जमत नाही
ज्यांच्याकडे जावूनये असे वाटते,
त्यांच्याकडे जावंच लागतं.
जेव्हा जीवन नकोसे वाटते,
तेव्हा काळ संपत नाही
जेव्हा जीवनाचा खरा अर्थ कळतो,
तेव्हा काळ संपलेला असतो
नशीब हे असंच असतं
त्याच्याशी जपून वागावं लागतं
तिथं कुणाचंच काही चालत नाही
जिथे नेईल तिथे जावंच लागत
जीवन हे असंच असतं।

❖❖❖

जीवनावर प्रेम करणारा कवी : मंगेश पाडगावकर

- भालेराव प्रियंका योसेफ
टी.वाय.बी.ए.

‘सांगा कसं जगायचं’ या गीतामधून माणसाला जीवनावर आणि जगण्यावर प्रेम करायला सांगतात. प्रेम म्हणजे प्रेम असते, तुमचे-आमचे सेम असते.. ‘सांग सांग भोलानाथ’ अशा अवीट गोडीच्या कवितांद्वारे मराठी रसिकांच्या हृदयात मंगेश पाडगावकर यांनी स्थान मिळविले. मंगेश पाडगावकर यांनी अनेक कविता लिहिल्या. त्या म्हणजे ‘चिऊताई, चिऊताई दार उघड’, ‘प्रेम म्हणजे काय असतं?’ ‘आजोबा’ ‘संथ निळे हे पाणी’, ‘तू असतील तर’, ‘यात काही पाप नाही’, ‘सांगा कसं जगायचं?’ ‘अखेरची वही’, ‘सलाम’, ‘रात्रभर आपण चालतो आहोत’, ‘जिप्सी’, ‘बोलगाणी’ ‘उदासबोध’, ‘भटके पक्षी’ आदि कविता केल्या.

कवितेचं एक सदाबहार झाड.. मंगेश पाडगावकर कविर्य बा. भ. बोरकर यांच्या कवितेसारखी कविता लिहिण्याच्या छंदापोटी वयाच्या १४ व्या वर्षी लिहिलेल्या-

“तुज पाहिले तुज वाहिले
नव पुष्प हे हृदयातले
कवटाळूनी, अन् चुंबुनी
पुजशील का तू ते मनी?”

या कवितेपासून, आतापर्यंत त्यांच्या अनुभव संपन्न कवितापर्यंतचा सारा पसारा, म्हणजे सर्जनाचा ६५ वर्षांचा प्रदीर्घ सुंदर काव्यपट आहे.

कोकणात, वेंगुल्यासारख्या देखण्या गावी जन्मलेल्या पाडगावकरांना, तिथल्या पावसानंच हे प्रतिभेचं अवकाश खाऊसारखं हातावर ठेवलेलं असावं, म्हणूनच मंगेश पाडगावकर हे नाव उच्चारताच, अनेक कविता-गाण्यांनी भरून गेलेलं, कोकणातल्या काजव्यांनी भरून गेलेल्या पिंपळासारखं एक झागमगीत झाडच, डोळ्यासमोर येतं! यात

एक जिप्सी आहे माझ्या खोल मनात दडून अशी मनातल्या जिप्सीला आलेली जाग आहे, ‘श्रावणात घन निळा बरसला’ सारखी हिरव्या गाण्यांची बाग आहे, ‘संथ निळे हे पाणी’, वर शुक्राचा तारा, सारखं मिलनाच्या रात्री जागवणारं वरच्या पट्टीतील संमोहन आहे, तर त्यातून बाहेर पडून एकदम व्यवस्थेच्या छाताडावर उभं राहून, ‘डावा हात गांडीवर ठेवून उजव्या हातानं सलाम’, सलाम भाईयों सलाम असा वर्तमानाचा बुरखा फाडणाऱ्या विद्रोहीपणाचा टाहो आहे, सामाजिक व्यंगावर भाष्य करता करता, स्वतःच्या नाकर्तेपणाचा कबुलीजबाब देणाऱ्या युगाचा ‘उदासबोध’ आहे नि एका विचक्षण मिश्किलतेतून आलेल्या ‘वात्राटिका’ ही आहेत.

डोळ्यावरून माझ्या उतरून रात्र गेली, अशा गळलेतील व्याकूळ भावना आहेत. सांग सांग भोलानाथ अशी बालकातल्या बालक होऊन केलेली शाळकरी बडबड आहे, मीरेच्या हृदयातील चिरंतन प्रेम साधनाही आहे. कबीर, सूरदास ते विल्यम शेक्सपियर यांच्या प्रतिभ शब्दवैभवाचा तितकाच साक्षेपी अनुवाद आहे आणि प्रेम म्हणजे प्रेम म्हणजे प्रेम असतं, तुमचं आणि आमचं सेम असतं, असं गुंजत राहणारं बोलगाणंही आहे.

पण पाडगावकरांना नेहमीच त्यांचं झुकतं माप रसिकांच्या प्रेमाला दिलंय, विंदा करंदीकर, वसंत बापट अशा कवींच्या सोबत काव्यवाचन करतानाही पाडगावकरांच्याच वाण्याला हे लोकप्रियतेचं झुंबर यावं ही काय किमया? हा चमत्कार कसा झाला?

ही किमया आहे, केशवसुत बालकवी आणि गोविंदाग्रज यांच्या लहानपणी आईच्या तोंडून ऐकलेल्या कवितांच्या नादातून पाडगावकरांना गवसलेल्या, छंदाची आणि ज्या बरोबर कुसुमाग्रज, ना.घ. देशपांडे यांना त्यांनी आदर्श मानलं. त्या कवींच्या नादापयी शब्दातून पाडगावकरांनी आपली छंदोमय काव्यवाट शोधून काढली. त्या मराठी काव्यविश्वातील दिग्गज कवींच्या आशीर्वादाची!

‘सांगा कसं जगायचं? कण्हत कण्हत की गाणं म्हणतं?’ असा प्रश्न करून, ‘या जन्मावर, या जगण्यावर शतदा प्रेम करावे...’ असे त्या प्रश्नाचे उत्तरं देणारे जेष्ठ कवी

मंगेश पाडगावकर होय. सात दशकांहून अधिक काळ ज्या लेखणीतून कवितांचा, साहित्याचा ओघ अवरित सुरु होता.

अंधार पिऊन चांदण्याचा वर्षाव करण्याची भाषा बोलणारा अन् अवसेच्या रात्री प्रकाशाचे गाणे गाणारा आनंदयात्री मंगेश पाडगावकर हे होय. जगण्यावर शतदा प्रेम करायला शिकवत मराठी माणसाचं अवघं जगणं आनंदमय करणारे कविवर्य मंगेश पाडगावकर होते. रसिकांच्या काळजाचा ठाव घेणाऱ्या शेकडो कविता, मनात कवी रुंजी घालणारी अर्थपूर्ण सुरेल गाणी यामुळे पाडगावकर मराठी माणसाच्या मनात अजरामर झाले.

मंगेश पाडगावकर यांच्या पश्चात त्यांच्या पत्नी यशोदा मुले डॉ. अजित आणि अभय मुलगी अंजली पाडगावकर - कुलकर्णी दोन नातू, नात, नातसून असा परिवार आहे. प्रत्येकाच्याच काही ना काही खास आठवणी होत्या. ‘इतकं दिलेत तुम्ही मला... खरं सांगतो, माणूस केलंत तुम्ही मला’ म्हणत चाहत्यांविषयी कृतज्ञता व्यक्त करणाऱ्या लाडक्या कवीला निरोप देताना त्यांच्या कवितांवर जीवापाड प्रेम केलेल्या रसिकांच्या डोळ्यांतही धुकं दाटलं होतं!

या जन्मावर, या जगण्यावर शतदा प्रेम करावे. प्रेम म्हणजे प्रेम असते.. तुमचे आणि आमचे अगदी सेम असते भातुकलीच्या खेळामधील राजा आणिक राणी अशी पाखरे येती आणिक स्मृती ठेवूनी जाती, यांसारख्या अनेक अर्थपूर्ण कविता मराठी साहित्य क्षेत्रात अधिराज्य गाजविले. वयाच्या ८१ व्या वर्षी त्यांनी सर्वप्रथम संगमनेर येथे पार पडलेल्या बाल साहित्य संम्मेलनाचे अध्यक्षपद भुषविले होते. अकोले कॉलेजच्या १९९२-९३ च्या वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभास पाडगावकर प्रमुख पाहुणे म्हणून लाभले होते.

हे करतांना त्यांची मनोभूमिका, भाषेच्या सर्जनशक्तीची नवी-नवी रुप शोधीत, माणसाचं गाणं गाण्याची आहे, होय! पाडगावकरांना गाणं आवडतं. बोलगाणं आवडते. कारण ह्या गाण्याशी त्यांचं जन्माचं नातं जमलं आहे.

“रहस्य कळले, अंधाराला
कळले नक्षत्रांशी नाते;
अन् मी भेदूनि भूमीचा थर
रुजलो होऊनि हिरवे पाते”

असं म्हणून त्यांनी ज्ञानोबा-तुकोबा-मर्ढेकर-बोरकर -कुसुमाग्रज-बालकवी यांच्या मराठी मातीत, स्वतःचा पार उभा आहे.

प्रक्रियेचे गूढ स्वरूप अजून मला आकळलेले नाही. माझ्या नकळत मनांत खोल कुरें तरी रुजलेल्या अनुभूतीचा क्षण, मातीचे कवच भेदून वर येणाऱ्या हिरव्यागार पात्याप्रमाणे, केव्हां आणि कसा प्रकट होतो यांचे रहस्य मला अजूनही उकललेले नाही. तो क्षण अपरिहार्य असतो. अनपेक्षित असतो, एवढेचं मी त्याच्याविषयी सांगू शकेन.

“घर असूनही आतां घर उरलेलं नाही.”

चार भिंतीची जिप्सीला ओढ

राहिलेली नाही

प्रत्येक कवितेखाली माझी सही;

सर्जनशील ग्वाही...”

❖❖❖

खेळ जीवनाचा

- राजगुरु शुभांगी कैलास
एफ.वाय.बी.ए.

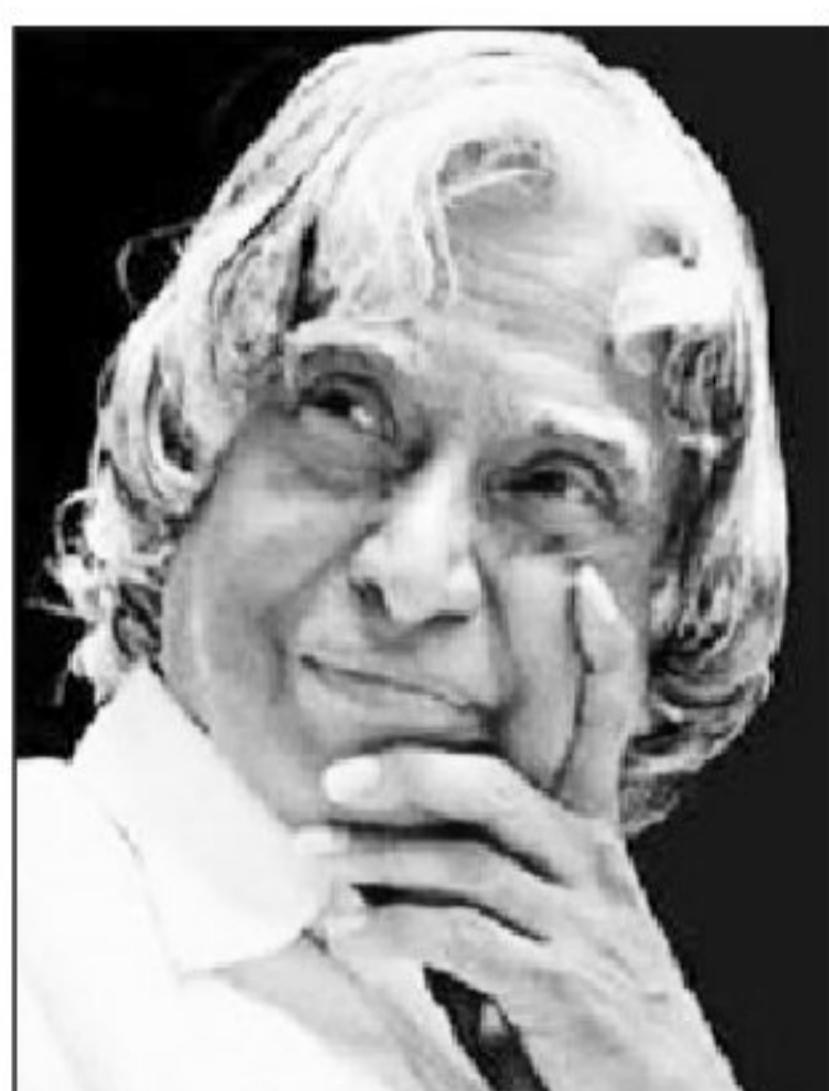
देवाने हा जीवनाचा खेळ कसा मांडला
का ठाऊक तो कधीही कुणालाही नाही उमगला
जीवनात कधी क्षणार्धात होते सुख
नकळतच सुःख जाते उडुनी मग येते दुःख
सुख, दुःख जीवनातील सार असतात,
पण ते क्षणात रडवतात तर क्षणात हसवतात,
जीवन म्हणजे नात्यांची सांगड
नात्यांना नेहमीच असते सोबतीची आवड
मोह आणि माया ही जीवनाची काया
तर कधी द्वेष आणि मत्सर याचीही छाया
जीवन आहे एक आनंदमय पहाट
तर कधी ती असते एक संकटमय वाट
जीवनात कधी मिळते शान
तर कधी नको असलेला अपमान

अपयश येत नाही...

लाटांना घाबरणारी नाव किनारा गाठणार नाही,
प्रयत्न करणाऱ्यांना कधी अपयश येत नाही !
चिमुलकी मुंगी जेव्हा दाणा देऊन चालत असते,
उभ्या भिंतीवरून शंभरदा घसरून पडते !
मनातील निश्चय नसानसात साहस भरतो,
चढून पडणे, पडून चढणे निश्चयाला मजबूत करतो !
अखेर तिची मेहनत वाया जात नाही,
प्रयत्न करणाऱ्यांना कधी अपयश येत नाही ।
भर समुद्रात डुबक्या पाणबुळ्या मारीत असतो,
तळाला जाऊन अनेकदा रिकाम्या हातांनी वर येतो ।
मिळत नाही सहज मोती खोलवर पाण्यामध्ये
उत्साह द्विगणीत होत असतो, अशाच त्रासांमध्ये !
मुठ त्याची मोकळी प्रत्येक वेळी राहत नाही,
प्रयत्न करणाऱ्यांना कधी अपयश येत नाही ।
अपयश एक आव्हान आहे, त्याचा स्विकार करा,
काय कमतरता राहिली आहे त्यात पुन्हा सुधारणा करा ।
जोवर यश मिळत नाही, सुखाने झोपु नका तुम्ही,
लढाईचे मैदान सोडून पळून जाऊ नका तुम्ही ।
काही केल्याशिवाय कुणाचा जयजयकार होत नाही,
प्रयत्न करणाऱ्यांना कधी अपयश येत नाही.

शबीना अकबर शेख

एफ.वाय.बी.ए.

‘शिक्षण हा प्रत्येक भारतीय मुलाचा मूलभूत अधिकार आहे. ज्यात लक्षावधी मुलांना गरिबीत सक्तीने लोटले जाते, अशी स्थिती कायम चालू ठेवण्यास आपण तयार आहोत का? पालकांना जवळच्या कोणत्याही शाळेत जाता आले पाहिजे, त्यांच्या मुलांना तेथे प्रवेश घेता आला पाहिजे आणि आपल्या मुलांना तेथे चांगले व मूल्याधारित शिक्षण मिळेल. या आत्मविश्वासाने ते घरी परतले पाहिजेत.’’

- डॉ.ए.पी.जे. अब्दुल कलाम

ताठ कणा

ओळखलंत का सर मला - पावसात आला कोणी कपडे होते कर्दमलेले केसावरती पाणी क्षणभर बसला नंतर हसला बोलला वरती पाहून गंगामाई पाहूणी आली, गेली घरट्यात राहुन, माहेरवाशीन पोरीसारखी चार भिंतीत नाचली मोकळ्या हाती जाईल कशी - बायको मात्र वाचली भिंत खाली चूल विझली होते नव्हते नेले प्रसाद म्हणून पापण्यांमध्ये पाणी थोडे ठेवले. कारभाणीला घेऊन संगे सर, आता लढतो आहे पडकी भिंत बांधतो आहे, चिखलगाळ काढतो आहे खिशाकडे हात जाताच हसत हसत उठला, पैसे नको सर, जरा एकटेपणा वाटला मोडून पडला संसार तरी मोडला नाही कणा पाठीवरती हात ठेवून नुसते लढ म्हणा

- कुसुमाग्रज

- गुळे पवन बाबासाहेब

एस.वाय.बी.एस्स.

जन्माला येऊन कुछ बनो तो बात है ।

जिवनाला फुलस्टॉप देण्यापेक्षा,
जगा स्वतःच्या संघर्षने,
मिळमिळत जगणं खूप झालं,
कुठतरी धार येऊ दे, त्या जगण्यालाही,
असु दे तुमचं जगणं भन्नाट,
लोक नांव ठेवतील, ठेऊ देत,
तुमच्या ध्येयाची पुरी झाली की,
हेच लोक तुमची तारीफ करतील.
म्हणून म्हणतो, जगायचं म्हणून जगु नकां...
कुछ बनो तो बात है..!

- चव्हाण आशा रामकृष्ण

एस.वाय.बी.एस्सी.

सुन मेरे शराबी मीयाँ

कैसे बताऊ तुमको भैय्या
उसकी क्या क्या हालत ब्हाया
सारी दारुने गरबड किया रे
सुन मेरे शराबी मीयाँ ॥१॥

पाय घसरले गटार में पडया
फिर नाली के नीचे दड्या
कुत्ता तोंडात मुत के गया रे
सुन मेरे शराबी मीया ॥२॥

फुटका उबडा संडास को न्याया
सारं पाणी सांडुन गया
फिर दगड्या को साथी किया रे
सुन मेरे शराबी मीया ॥३॥

एकदा सासर वाडी को गया
तीथं बेसन पीठला खाया
गाधी पलंग खराब किया रे
सुन मेरे शराबी मीया ॥४॥

उसके सासुको लय राग आया
उसने भली मोठी मोगरी लिया
नीरमा डालके दनादन धोया रे
सुन मेरे शराबी मीया ॥५॥

उसके चड्ही का तुट गया तागा
वो वैसाच बजार मे भागा
फाटके गोधडी मे नंगाच सोया रे
सुन मेरे शराबी मीया ॥६॥

- सांगले पुजा. बाळकृष्ण
एस.वाय.बी.एस्सी

माझ मनं

खरचं किती, चित्र-विचित्र आहे माझं मन
पण खरंच खुप सुंदर आहे माझं मन
जीवनातले अनेक रंग बघितलेय
या माझ्या मनाने

कधी कुणाच वाईट बघितलं नाही.
खुप साधं आहे हे माझं मनं
पण कधी कुणी समजुनच घेतलं नाही
या माझ्या मनाला

माझ्या मनालाही वाटत
कुणीतरी असावं आपलं.

जीवनात कुणीतरी भेटल माझ्या मनाला समजणारं
पण अचानकपणे या मनाला सोडून जाणार
तरीही मनाला वाटलं ते येईल परत

माझ्या मनालाही वाटं
कुणीतरी असावं आपलं
ज्याने थोडंफार जगाव आपल्यासाठी
सुख, दुःखात असावं आपल्यासोबत
खरचं किती चित्र-विचित्र आहे ना
माझं मनं.

- उशीर राहुल अंबादास
एस.वाय.बी.एस्सी.

वाचा आणि विचार करा.

मी देवाला विचारले
तुला मनुष्याविषयी जास्त आश्चर्य का वाटते..
देव म्हणाला.

मनुष्य पैसा मिळविण्यासाठी आरोग्य गमवतो
व आरोग्य परत मिळविण्यासाठी
सर्व पैसा खर्च करतो.

तो भविष्याच्या काळजीत वर्तनमान ही गमवतो
त्यामुळे तो वर्तमानही जगत नाही आणि भविष्यातही
जगत नाही.

तो असा जगतो की कधीच मरणार नाही
आणि असा मरतो की कधी जगलाच नाही...

भू- सागरिकंप

जापान असो वा गुजरात भुकंप होतो. चक्र समुद्रात पाण्यामध्येही पडतात भोवरा महाशय नंतर करतात दौरा

दौरेवाल्यांचे लाखो आश्वासन कधी होणार त्यांचे पुनर्वसन कोण जातं कुणाच्या दारी जनता काढते मदत फेरी

त्यांना मदत त्याची कधी मिळणार..

पुन्हा कधी ते संसार थाटणार नाव त्यांनी दिले लाटांना सुन्मामी कोण घेणार उद्वस्त कुटुंबाची हमी मृतांची संख्या लाखोच्या घरात भूकंपाने काढली पाण्यावरती वरात... महाप्रलयात जनता सर्व हादरून गेली मृत आत्म्यांना हिच माझी श्रद्धांजली..!

- सांगळे पुजा

एस.वाय.बी.एस्सी.

महाराष्ट्राचे कुलदैवत कुलस्वामिनी कुलदैवत आईतुळजाभवानी

जिच्या कुशीतून स्वराज्याचे देखणे स्वप्न साकार झाले त्या राजमाता राष्ट्रमाता जिजाऊ “ज्या महापुरुषाने हे देखणे स्वप्न सत्यात उतरावले ते शिवछत्रपती शिवाजी महाराज, ज्या वारसंदारानं अवघं स्वराज्य आपलं अंगाखांद्यावर पेलले ते शंभु छत्रपती या चारही महापुरुषांना अभिवादन करतो आणि यांच्या चरणी लिन होतो.

- चव्हाण आशा रामकृष्ण

एस.वाय.बी.एस्सी.

शिवछत्रपती शिवरायांना मुजरा करतो वाकुन शिवछत्रपती शिवरायांना मुजरा करतो वाकुन माझ्या धर्मपत्नीचे नाव घेतो हिंदवी धर्माची संस्कृती राखून

अशीच अखंड पेटु दे आमची ज्योती आमच्या व्यतिरिक्त कुणाचे राज्य नसु या संबंध विश्वास

हिरो हिरोईन होऊन लोकांच्या पाकीटात राहण्यापेक्षा छत्रपती शिवराय होऊन लोकांच्या मनात रहा.

अख्या जगात असे एक गाव नाही जिथं माझ्या शिवाचं नाव नाही.

सह्याद्रीच्या छातडात नाद भवानी गाजे काळजात राहती आमच्या रक्तात वाहती राजे

भगवे आमचे रक्त अण आम्ही फक्त आणि फक्त शिवभक्त..!

भवानी मातेचा तोफ तो मराठ्यांचा राजा होता झुकला नाही कुणासमोर, मुघलाचा तो बाप होता.. कोणी चुकत असेल तर, त्याला सत्याची वाट दाखवा कोणी नडतंय त्याचा हिंदूची जात दाखवा..

देवा मला पुढच्या वेळी जन्म देताना माझ्या काही अटी लक्षात ठेव

मी दगड झालो तर सह्याद्रीचा होऊ दे.. माती झालो तर रायगडाची होऊ दे...

तलवार झालो तर भवानीची होऊ दे...

वाघ नको वाघनख्या होऊ दे...

मंदीर नको जगदिश्वराच्या पायच्या होऊ दे...

आणि पुन्हा माणूस म्हणून जन्माला आतो तर हिंदु म्हणून जन्मू दे..

माणूस म्हणून जन्म घेतला तर शिवा काशिद कर..

ह्या पैक्षा काही जमंत नसेल तर,

मला जन्मालाच घालु नको

याच जन्मी धन्य झालो

महाराजांच्या महाराष्ट्रात जन्म घेऊन..

याची देही याची डोळा देखलीया महाराष्ट्र..!

चव्हाण दिपक रामकृष्ण

My Mother

The one who greets me everyone
care me from day I was born
Love me through day and night any
yell when I am not right.
It's she who makes the.
Home, sweet home,
Gets scared to allow me,
And my brother to roam.
Always likes to see us playing
studying, eating, loveing an caring
Who is it? must be thinking,
But do not brother
Will tell you my dear friends
it my loving Mother

Shamina Shaikh

F.Y.B.A

The Meaning of Life

Life brings
“Kabhi khushi kabhi Gum”
when it ends
“Na tum Jano Na hum”
So lets
Masti together
Who knows
“Kal Ho na Ho”
Whanever you needs a true friends
“Main Hoon Na”

Somvanshi Dipali

F.Y.B.B.A

The Meaning of Life

Love - The special feelings that makes
you feet all warms and wonderful
Respect - Treating others as well as
you would like to be treated
Appreciation - to be grateful for the
good things that life has to offer
Happiness - The full enjoyment of each
moment a smiling face.
Smile - Sweet me morise in lop lip
expresion it's best medicine in the
world.

Shamina Shaikh

F.Y.B.A

मस्सालेदार पत्र

दालचिनी ताईना जायफळ
दादांचा साष्टांग नमस्कार,
पत्र लिहिण्यास कारण की,
मोहरीला अजुन शाळेत घातले नाही.
कढीपत्ता अजुन लहान आहे.
जिरे काका यांचे लग्न मिरी यांची
सुकन्या लवंग हिच्याशी ठरले आहे.
दुखःची बातमी म्हणजे चहापत्ती ने यांच्या
लग्नाला नकार देल्याने दोघांनी उकळत्या
पाण्यात जीव दिला..
तसेच कालच बटाटे मामा
विळिवर पडून मरण पावले, तेब्हापासुन कांदे
मामी रडत आहे. व दुसऱ्यांना रडवत आहे.
आता काही लिहित नाही. बडीशोप धने
यांना माझा गोडगोड पापा पत्र पूर्ण करतो.
पत्ता - खलबत्ता बेपत्ता
जिल्हा - अलिकडे
राहणार - सगळीकडे

संकलन - दिपाली सोमवंशी

एफ.वाय. बी.बी.

स्वप्नातील पाऊस

- प्रियंका नितीन पाटील
एम.ए. इंग्लिश (द्वितीय वर्ष)

ढगांनी नादमय संगीत साधावा.
कडकडणाऱ्या विजांनी त्यांना साद घावी
कोकीळेने मंद झुळुक गावी
आभाळाने सुर्याचीच तेजी कमी व्हावा.
कधीतरी असा स्वप्नातील पाऊस व्हावा...
निसर्गात अविस्मरणीय बदल व्हावे
थंड हवेने मन शिथिल व्हावे.
वारा असा उधानुन जावा
निसर्गाला नवा रंग यावा.
कधीतरी असा स्वप्नातील पाऊस व्हावा...
आभाळातून ओघबूनी पाण्याचे थेंब सृष्टीवर पडावे
त्यातून त्यांचे निसर्ग सौंदर्य खुलावे
मनधुंद नशा सगळीकडे असावी
मातीचा तो अलगद गंध यावा
कधीतरी असा स्वप्नातील पाऊस व्हावा...
अशा या पावसात ओलचिंब व्हावे
शरीर भिजावे हृदय मंद व्हावे
या पावसाची आठवण सदैव असावी
जीवनाला तो अनुभव पुन्हा यावा
कधीतरी असा स्वप्नातील पाऊस व्हावा...
निसर्ग गंध गारवा असावा
जणू कस्तुरी गंध दरवळावा
अलगद वसंत बहरावा
नाविण्यपूर्ण पालवी फुलावी
गुलाबाची कळी अलगद खुलावी
कधीतरी असा स्वप्नातील पाऊस व्हावा...
❖❖❖

स्नी भ्रूण हत्या

- गुळे पवन बाबासाहेब
एस.वाय. बी.एस्सी.

माणसं शिकली पण समाज हुकला,
ऐशा आरामाच्या जीवनात
सत्य स्वीकारायचं विसरली,
ना आई, ना बाप ना दुसरे कोणी,
सगळेच म्हणतात पाहिजे मुलगा,
मागतात तर कुणाला ?
त्याच स्त्री रूपी महिलेला
मुलगी नको मुलगाच हवा, वंशाचा दिवा
कधी कटकट नको पण धाक असावा,
चिंता नको म्हणत-म्हणत शेवट उजाडावा,
शिकूनही लोकं का गिरवतात तोच पाढा ?
बलदंड तिच्या त्या असण्यावर नाही कुणाचा विश्वास,
कष्टाची माऊली ती
वीरस्त्रीची माता ती,
थोर विभूतींची प्रेरणाही तीच
का बरे नको वाटते ती ?
शिवबांसाठी जिजाऊ होत्या,
आंबेडकरांच्या भिमाई होत्या,
रणांगणात रक्त सांडवणाऱ्या
त्या लक्ष्मीबाईही महिलाच होत्या,
सत्य असे हे का लपवाले ?
जगी नवनिर्मितीचे स्थळ दुसरे कोणते ?
अहंकार तो सोडून सगळा,
समजावा माणसकीचा आरोळा
ऐकू येत नसेल तरीही ऐका
त्या चिमुकलीचा गळा

❖❖❖

अहवाल विभाग

२०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालयातील विविध विभाग, समित्या त्यांच्या कार्याचा आढावा अहवाला विभागात घेतला आहे. २००२ पासून महाविद्यालयाची विकासात्मक वाटचाल जोमदारपणे सुरु आहे. या शैक्षणिक वर्षात विविध पातळीवर विकासाच्या दिशेने मार्गदर्शन करीत असतांना या वर्षात एक पाऊल पुढे टाकण्यात महाविद्यालय यशस्वी झाले आहे. हे प्राध्यापकांच्या संशोधनवृत्तीतून व विद्यार्थ्यांच्या यशातून दिसून येते.

महाविद्यालयातील स्थानिक व्यवस्थापन समिती सदस्य, प्राचार्य, प्राध्यापक, कार्यालयीन सेवक व विद्यार्थ्यांच्या सहकार्यामुळे हा टप्पा गाठता आला.

- प्रा. संतोष धोंडीराम आहेर
- प्रा. विजय भिमाजी झाल्टे

ज्युनिअर विभाग - अहवाल

महाविद्यालयातील कल्पतरु या वृत्तांत भेटी प्रकाशनात कनिष्ठ विभागाची माहिती देतांना आनंद होत आहे. महाविद्यालय ज्युनिअर विभागाची स्थापना सन २००६ मध्ये करण्यात आली आहे. तेव्हापासून विद्यार्थी इ. ११ वा १२ वी या वर्गात इशक्षण घेतात. २०१० मध्ये इ. ११ वी विज्ञान या वर्गाची सुरुवात करून विद्यार्थ्यांना विज्ञान विभागाचे ज्ञान अवगत व्हावे या दृष्टीने विज्ञान विभाग सुरु करण्यात आला आहे.

महाविद्यालयात शिक्षण घेणाऱ्या प्रत्येक विद्यार्थीकडे प्राध्यापक वर्गाचे वयक्तिक लक्ष असते. त्याचप्रमाणे विद्यार्थ्यांना निर्माण होणारे प्रशान सोडविले जातात. या कनिष्ठ विभागात शिक्षण घेणारा विद्यार्थी आपल्या भावी आयुष्यात प्रगती व्हावी म्हूळे प्रत्येक शिक्षक प्रयत्नशील आहे.

महाविद्यालयातील इ. ११ वी, १२ वी कला विज्ञान विभागात शिक्षण घेतलेल्या विद्यार्थ्यांनी उच्चल यश संपादन करून भावी वाटचाल सुरु केली आहे.

महाविद्यालयात उच्च विद्या विभूषित अनुभवी प्राध्यापक वृंद त्याचप्रमाणे डिजीटल क्लासरुम, अद्यावत ग्रंथालय, विज्ञान विभागासाठी, प्रयोगशाळा, संगणक कक्ष व निसर्गरम्य वातावरण या सर्व सुविधा निर्माण करण्यात आल्या आहे.

सन २०१६-१७ महाविद्यालयातील विद्यार्थींनी धवधवीत यश संपादन केले आहे.

कला विभागात

- १) त्रिभुवन नितीन भाऊसाहेब – प्रथम
- २) गायकवाड कल्याणी राजेंद्र – द्वितीय
- ३) पगारे सारिका सुर्यभान – तृतीय

विज्ञान विभागात

- १) सोनवणे दिपाली – प्रथम
- २) मोरे अलिशा – द्वितीय
- ३) पानपाटील अश्विनी विनायक – तृतीय

महाविद्यालयाचा सन २०१७-१८ यावर्षी विज्ञान व कला विभागाचा निकाल अनुक्रमे ९०% व ८८% लागलेला आहे.

हा अंक प्रकाशित करण्यासाठी महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी व विद्यार्थी यांचे मोलाचे सहकार्य लाभले.

*** बी.ए. विभाग ***

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठांतर्गत जगदंबा एज्युकेशन सोसायटीचे एस.एन.डी. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय सन २००३ पासून बी.ए. हा विभाग सुरु करण्यात आला त्यामध्याये मराठी, हिंदी, इंग्रजी, अर्थशास्त्र हे विषय असुन या विषयामध्याये विद्यार्थी यशस्वीरित्या पदवी संपादन करतो. त्यामुमे ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांना त्याचा मोठा फायदा झाला आहे.

या विभागांतर्गत विद्यार्थ्यांना स्पर्धा परीक्षाचे मार्गदर्शन केले जाते. तसेच त्यांच्या कलागुणांना देखील वाव दिला जातो.

महाविद्यालयात विविध व्याख्यातांचे व्याख्यान विद्यार्थ्यांसाठी आयोजित केले जाते. त्या अनुशंगाने विद्यार्थार्यांचा व्यक्तीमत्व विकासाला चालना मिळते.

महाविद्यालयाचा परिसर रमणीय असुन त्यामुळे विद्यार्थ्यांचे मन येथे रमते. या विभागाचे प्रमुख प्रा. थोरात जे. एस. काम पाहत आहे.

या विभागाने उत्कृष्ट निकालाची परंपरा कायम राखली असून बी.ए. विभागाची भरभराट दिवसेंदिवस वाढत आहे.

*** एम.ए. विभाग ***

सावित्रीबाई फुले, पुणे विद्यापीठातर्फे जगदंबा एज्युकेशन सोसायटीचे एस.एन.डी. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयात सन २०१०-११ पासून एम.ए हा विभाग चालविला जातो. त्यामध्ये मराठी, हिंदी, अर्थशास्त्र, इंग्रजी हे विषय असुन या विषयामध्ये विद्यार्थी यशस्वीरित्या पदव्युत्तर शिक्षण पूर्ण करू शकतो. त्यामुळे ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांना त्याचा मोठा फायदा झाला आहे. या विभागांतर्गत विद्यार्थ्यांना स्पर्धा परिक्षाचे मार्गदर्शनही केले जाते. त्यामध्ये नेट-सेट परिक्षांचा समावेश होतो. या विभागाचे विभागप्रमुख प्रा. धनगे जी. बी. काम पाहत आहे. या विभागाने उत्कृष्ट निकालाची परंपरा कायम ठेवली असून एम.ए. विभागाची भरभराट चालू आहे.

एस.एन.डी. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, येवला

* विज्ञान विभाग - २०१६-१८

जगदंबा एज्युकेशन सोसायटी संचलित कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, येवला, शैक्षणिक वर्ष २०१६-१७ मध्ये विज्ञान विभागप्रमुख प्रा. झाल्टे व्ही. बी. (फिजीक्स) यांच्या नेतृत्वाखाली यशस्वी पार पडले त्यांना मोलाची साथ देणारे इतर सर्व प्राध्यापक वृंद काळे बी. ए. (मॅथेमेटीक्स) घाडगे एल. के. (फिजिक्स) कुरैशी व्ही. आय. (बॉटनी) पटले आय. ए. (झुलॉजी), पवार ए. (केमिस्ट्री), जाधव बी. पी. (केमिस्ट्री), बोरावके व्ही. (केमिस्ट्री), दिपक जाधव (लँग आसिस्टंट) इ. होते.

या शैक्षणिक वर्षी विद्यार्थींनी उपयोगी ज्ञान मिळावे म्हणून प्रोजेक्टरचा वापर करून सर्व विषयांचा अभ्यासक्रम योग्यरित्या पुर्ण करण्यात आला. तसेच विज्ञान विभागातील विद्यार्थींनी राष्ट्रीय सेवा योजनेत सहभाग नोंदविला व हिवाळी शिबीर कोटमगांव येथे आयोजित करण्यात आले व त्यात त्यांचा मोलाचा सहभाग दिसून आला.

२०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षी झाल्टे व्ही. बी. यांच्या नेतृत्वाखाली शैक्षणिक सहल आयोजित करण्यात आली. या दरम्यान चाळीसगांव तालुक्यातील पाटणादेवी या ठिकाणी अभ्यारण्यमधील विविध वनस्पतींचा अभ्यास विद्यार्थींनी केला व त्यांना मोलाचे मार्गदर्शन वनस्पती विभागाचे प्रमुख प्रा. कुरैशी व्ही. आय. यांनी केले.

या शैक्षणिक वर्षात प्रथम वर्ष विज्ञान (एफ.वाय.बी.एस्सी.) मधील १३२ पैकी ११४ विद्यार्थी उत्तीर्ण झाले तर १८ विद्यार्थी अनउत्तीर्ण झाले. द्वितीय वर्ष विज्ञानमधील १०५ पैकी ७८ विद्यार्थी उत्तीर्ण झाले तर २७ विद्यार्थी अनउत्तीर्ण झाले. तृतीय वर्ष विज्ञानमधील ४६ पैकी २५ विद्यार्थी उत्तीर्ण झाले.

अशाप्रकारे शैक्षणिक वर्ष २०१६-१७ यशस्वी पार पाडले.

झाल्टे व्ही. बी.
विज्ञान विभागप्रमुख

* विद्यार्थी विकास मंडळ अहवाल २०१७-१८ *

आपल्या एस. एन. डी. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयात सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाअंतर्गत विद्यार्थी विकास मंडळ हा विभाग शैक्षणिक वर्ष २००८-०९ पासून यशस्वीरित्या चालविला जातो. प्रथम या विभागाची जबाबदारी प्रा. खैरनार एस. टी. यांनी पार पाडली. २०१६-१७ पासुन प्रा. ठाकरे एस.बी. हे जबाबदारी पार पाडत आहे. महाविद्यालयात या विभागामार्पत कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका ही योजना यशस्वीपणे राबविली जाते. या योजनेतून गरजू विद्यार्थ्यांना मानधनाच्या स्वरूपात मदत केली जाते.

विद्यार्थ्यांसाठी विद्यार्थी व्यक्तीमत्व विकास ही योजना विद्यापीठाच्या नियमानुसार महाविद्यालयात राबविली जाते. या योजनेतून विद्यार्थ्यांना व्यक्तीमत्व विकास करण्यासंदर्भात मार्गदर्शन केले जाते. त्यासाठी विविध स्वरूपाचे माहितीपर कार्यक्रम महाविद्यालयात विविध वक्त्यांच्या माध्यमातून घेतले जातात.

त्याचबरोबर भौतिकशास्त्र, इंग्रजी, अर्थशास्त्र, संख्याशास्त्र यासारख्या अवघड विषय विद्यार्थ्यांना समजावून घेण्यासाठी व त्या विषयांची भिती विद्यार्थ्यांच्या मनातून घालविण्यासाठी विशेष मार्गदर्शन योजना राबविली जाते.

ग्रामीण भागातील व गरजू विद्यार्थ्यांना कमवा व शिका योजनेच्या माध्यमातून शिक्षणासाठी आर्थिक सहाय्य केले जाते. त्यामुमे अशा विद्यार्थ्यांना विद्यार्थ्यांकहून महाविद्यालय परिसर स्वच्छ करणे, ग्रंथालय, प्रयोगशाळा इ. ठिकाणी काम करून घेतले जाते. विद्यार्थी व्यक्तीमत्व विकास या योजनेत साधारणपणे आरोग्य विषयक मार्गदर्शन, कायदेविषयक मार्गदर्शन, स्पर्धा परिक्षा मार्गदर्शन, पाककला मार्गदर्शन इ. विषयी मार्गदर्शन केले जाते.

विद्यार्थी विकास मंडळाच्या माध्यमातून वरील योजना महाविद्यालयात यशस्वीरित्या राबविल्या जातात. त्यातून विद्यार्थी व्यक्तीमत्व विकास होण्याला व तसेच त्यांना आर्थिक हातभार लागण्याला मदत घेते. विद्यापीठाच्या या सर्व योजनाच्या माध्यमातून विद्यार्थार्यांच्या सर्वांगीन विकासाला चालना मिळत आहे.

* सांस्कृतिक विभाग अहवाल *

- प्रा. धनगे जी. बी.
सांस्कृतिक विभाग प्रमुख

सांस्कृतिक विभागांतर्गत आपल्या महाविद्यालयात शैक्षणिक वर्ष २०१७-१८ मध्ये विविध प्रकारचे उपक्रम घेण्यात आले ते पुढीलप्रमाणे -

दि. १५ ऑगस्ट २०१७ (स्वातंत्र दिन)

स्वातंत्र्य दिनाच्या दिवशी कार्यक्रमाचे अध्यक्ष म्हणून महाविद्यालयाचे प्राचार्य व्ही. एन. ढाकरे, प्रमुख अतिथी म्हणून संस्थेचे संचालक मा.श्री. रामदासभाऊ दराडे तसेच सर्व शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी उपस्थित होते. राष्ट्रगीत नंतर अध्यक्ष व अतिथी यांनी आपले मनोगत व्यक्त केले.

दि. ५ सप्टेंबर २०१७ (शिक्षक दिन)

डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्णन यांच्या जयंती निमित्त महाविद्यालयात शिक्षक दिन साजरा करण्यात आला. अध्यक्ष म्हणून महाविद्यालयाचे प्राचार्य व्ही. एन. ढाकर यांनी भुषवले, अतिथी म्हणून संस्थेचे संचालक मा.श्री. रामदासभाऊ दराडे यांनी सरस्वतीची प्रतिमा पुजन करून कार्यक्रमाची सुरुवात केली. त्यानंतर विद्यार्थी शिक्षक - वाघ सागर, धनगे सागर, खैरनार पुनम, डांगे राहूल, येवले दिनेश, वाघ अनिल, त्रिभुवन वैभव, लकारे शिवांगी विद्यार्थी प्राचार्य - बांगर रामकृष्ण, विद्यार्थी शिपाई - दुशिंग अतुल इ. या सर्वांचा प्राचार्याच्या हस्ते पुष्प गुच्छ देऊन स्वागत करण्यात आले. त्यानंतर विद्यार्थ्यांचे मनोगत झाले. अतिथींचे अनमोल विचारानंतर अध्यक्षीय भाषण झाले. सुत्रसंचालक भालेराव प्रशांत व आभार प्रदर्शन - चवडगीर झानेश्वर ने केले. या सर्व विद्यार्थी शिक्षकांनी वेळापत्रकानुसार अध्यापनांचे काम केले. या सर्वांना प्राध्यापकांनी मार्गदर्शन केले.

दि. १६ सप्टेंबर २०१७ (हिंदी दिन)

महाविद्यालयात हिंदी दिनानिमित्त अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्रा. डॉ. व्ही. एन. ढाकरे, प्रमुख अतिथी प्रा. आण्णा व्हडगळ व हिंदी विभाग प्रमुख प्रा. थोरात जे. एस. यांच्या समवेत सर्व प्राध्यापक - प्राध्यापिका व विद्यार्थी उपस्थित होते. सरस्वतीच्या प्रतिमा पुजनानंतर दि. १४ सप्टेंबर व १५ सप्टेंबर रोजी निबंध स्पर्धा व काव्यवाचन स्पर्धा घेण्यात आल्या. अतिथी व अध्यक्ष भाषणानंतर आभार प्रदर्शन प्रा. ठाकरे एस. बी. यांनी केले व सुत्रसंचालन प्रा. कुक्कर डी. एन. यांनी केले.

दि. २१ सप्टेंबर २०१७ (एन.एस.एस. चे उद्घाटन)

कार्यक्रमाचे सुत्र संचालक प्रा. ठाकरे एस. बी. यांनी केले. अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. व्ही. एन. ढाकरे उपस्थित होते. अतिथी माशणून प्रा. हिरे बी. के. लाभले. राष्ट्रीय सेवा योजनाचे कार्यक्रम अधिकारी प्रा. मढवई डी. एस. यांनी प्रास्ताविक केले. प्रा. घाडगे एल. के. यांनी अतिथींचा परिचय सांगितला. प्रमुख अतिथींच्या भाषणानंतर अध्यक्षीय भाषण झाले व आभार प्रदर्शन प्रा. धनगे जी. बी. यांनी केले.

एस.एन.डी. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, येवला

दि. २ ऑक्टोबर २०१७ (महात्मा गांधी व लाल बहादुर शास्त्री जयंती)

कार्यक्रमाचे सुत्र संचालक प्रा. ठाकरे एस. बी. यांनी केले. अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. व्ही. एन. ढाकरे व संबंधित प्राध्यापक प्रा. खैरनार एस. टी. प्रा. थोरात जे. एस., प्रा. मढवई डी. एस., प्रा. ठाकरे एस. बी., प्रा. गाडेकर बी.बी. यांनी होते. महात्मा गांधी व लालबहादुर शास्त्री यांचे विचार आपल्या शैलीच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना सांगितले. आभार प्रदर्शन प्रा. आहेर एस. डी. यांनी केले.

दि. १२ जानेवारी २०१८ (स्वामी विवेकानंद जयंती)

कार्यक्रमाचे सुत्र संचालन प्रा. मढवई डी. एस. यांनी केले, अध्यक्षस्थान महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. व्ही. एन. ढाकरे यांनी भुषवले, सरस्वती प्रतिमा पुजन झाल्यानंतर अतिथींनी स्वामी विवेकानंदांचे मौलिक विचार विद्यार्थ्यांना सांगितले. अध्यक्षीय भाषणानंतर आभार प्रदर्शन प्रा. गाडेकर बी. बी. यांनी केले.

दि. १९ जानेवारी ते ३० जानेवारी २०१८ (वार्षिक स्नेहसंमेलन)

महाविद्यालयात निबंध, वर्कृत्व, वादविवाद, काव्यवाचन स्पर्धा, रंगमंचावर नाटक व नृत्य तसेच पारंपारिक वेशभूषा विविध मैदानी स्पर्धामध्याये लिंबु चमचा, संगीत खुर्ची, क्रिकेट, कबड्डी अशा स्पर्धा घेण्यात आल्या. मनोरंजनामध्ये शेला पागोटे हा कार्यक्रम घेण्यात आला. या वार्षिक स्नेहसंमेलनाचे नियोजन सांस्कृतिक विभागाचे प्रमुख प्रा. धनगे जी.बी. सहकारी प्रा. जोशी जी. एस., प्रा. मोरे ए. एन. यांनी केले. तसेच सर्व प्राध्यापक-प्राध्यापिका व कर्मचारी यांनी सहकार्य केले. सर्व विद्यार्थ्यांनी उत्सुक्त सहभाग घेतला.

दि. ०९ फेब्रुवारी २०१८ (वार्षिक स्नेहसंमेलन व पारितोषिक वितरण सोहळा)

वार्षिक स्नेहसंमेलनाच्या समारोपप्रसंगी सुत्रसंचालन प्रा. ठाकरे एस. बी. व प्रा. जोशी जी. एस. यांनी केले. प्रमुख अतिथी म्हणून संस्थेचे सचिव मा.श्री. कुणालभाऊ दराडे हे लाभले. अध्यक्ष स्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. व्ही. एन. ढाकरे व कनिष्ठ महाविद्यालयाचे प्राचार्य बेंद्रे एस. एस. हे उपस्थित होते. सरस्वती प्रतिमा पुजनानंतर मान्यवरांचा सत्कार झाला.

प्रमुख पाहुणायांच्या हस्ते गुणवंत विद्यार्थी व स्पर्धेचे विजेते असणाऱ्या विद्यार्थ्यांचा पारितोषिक देऊन गुणगौरव करण्यात आला आणि कार्यक्रमाचे आभार सांस्कृतिक विभागाचे प्रमुख प्रा. धनगे जी. बी. यांनी केले. तसेच सर्व प्राध्यापक - प्राध्यापिका व कर्मचारी यांनी सहकार्य केले. त्यानंतर सर्व विद्यार्थ्यांनी अल्पोपहाराचा मनसोक्त आनंद घेतला.

यशवंतराव चव्हाण महागग्न मुक्त विद्यापीठ, नाशिक अंतर्गत अभ्यासकेंद्र - ५४९८०

* वंचितांच्या शिक्षणासाठी २००५ या शैक्षणिक वर्षापासुन आमच्या केंद्रात बी.ए. हा अभ्यासक्रम चालविला जातो.

* या विद्यापीठाची पदवी घेऊन अनेक विद्यार्थ्यांनी वेगवेगळ्या क्षेत्रात नेत्रदिपक प्रगती केली आहेत.

* अभ्यास केंद्राच्या माध्यमातून ज्ञानगंगा घरोघरी पोहचली आहे.

Bachelor of Business Administration (BBA)

Bachelors in Business Administration (BBA) is the form of Management at undergraduate level which regardless of the specialization, will provide a student with conceptual, theoretical and practical knowledge in various aspects of business like finance, economics, operations ,marketing, basic accounting etc. The Students in this field get the practical exposure in their trainings. There are institutes which provide the 3 year integrated courses as well and Indian Institute of Management is the first among all the IIMs to introduce it.

Why BBA?

- Better Job Opportunities can be the prime reason for doing BBA. There exist many sectors in which the students get placed. This presents lucrative career options in the world of business and corporate management. It gives an edge over other students due to the practical knowledge a student gets which is a good way to have the option of great career Growth.
- Larger Perspective of Business World is another advantage of the course. Students acquire management skills at very early stage .It helps student learn the knowledge of business world and act as a leader to take decisions in business world.
- In today's competitive world where everybody wishes to become an entrepreneur, this course helps you think more precisely on different aspects of running a business. It helps in building tactical skills.
- Greater challenges are faced during the course and you get 3 year's time period to learn the concepts comprehensively. The course helps develop a holistic approach towards management.
- Better pay packages at early stage of life. Person becomes financial independent just after schooling which gives confidence and lets the person develop strategic planning.
- It's a short term course as compared to MBA so investment is less compare to MBA and return is high.
- During the course of BBA, students study the concepts of marketing, sales, human resource, finance etc. It not only gives bookish knowledge but also provides practical knowledge through projects and practical's.
- If a student wishes to do MBA after his BBA degree then there are many advantages as he already had the knowledge of what will be covered in the MBA course, he can grasp things very easily and will have clear idea when choosing specializations.

**UNIVERSITY OF PUNE
COURSE STRUCTURE FOR
BACHELOR OF BUSINESS ADMINISTRATION (B.B.A.)**

1. Title :

The degree shall be titled as Bachelor of Business Administration (B.B.A.) under the Faculty of Commerce w.e.f. the academic year 2008-2009 B.B.A. Part II w.e.f. 2009-2010 and B.B.A. Part III w.e.f. 2010-2011.

2. Objectives :

- (i) To provide adequate basic understanding about Management Education among the students.
- (ii) To prepare students to exploit opportunities being newly created in the Management Profession.
- (iii) To train the students in communication skills effectively.
- (iv) To develop appropriate skills in the students so as to make them competent and provide themselves self-employment.
- (v) To inculcate Entrepreneurial skills.

3. Duration :

The Course shall be a full time course and the duration of the course shall be of three years.

4. Eligibility :

- (i) A candidate for being eligible for admission to the Degree course in Bachelor of Business Administration shall have passed 12th Std. Examination (H.S.C. 10+2) from any stream with English as passing subject and has secured 45% marks at 12th Std.
- (ii) Two years Diploma in Pharmacy after H.S.C., Board of Technical Education conducted by Government of Maharashtra or its equivalent.
- (iii) Three Year Diploma Course (after H.S.C., i.e. 10th Standard) of Board of Technical Education conducted by Government of Maharashtra or its equivalent.
- (iv) MCVC
- (v) Every eligible candidate has to pass a Common Entrance Test to be conducted by the respective Institute/College.

5. Medium of Instruction:

Medium of instruction shall be in English only.

6. Scheme of Examination :

The B.B.A. Examination will be 3600 marks divided into 3 parts as per details given below :

(i) B.B.A. Part I (Sem I, II) Aggregate marks	1200
(ii) B.B.A. Part II (Sem III, IV) Aggregate marks	1200
(iii) B.B.A .Part III (Sem V, VI) Aggregate marks	1200

There will be written Examination of 80 marks 3 hrs duration for every course at the end of each Semester. The class work will carry 20 marks in each course. For Courses in Industrial Exposure (Sem III, IV) there will be viva voce examination of 20 marks and for Written

एस.एन.डी. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, येवला

Report and Industrial visits 80 marks. For course on Project work (Sem VI) there will be oral presentation test consisting of 20 marks and Written Report of 80 marks.

7. Backlog :

The candidate will be allowed to carry any number of backlog of courses prescribed for BBA PT I, II. However a candidate shall not be admitted to B.B.A. Part III Examination (Sem V) unless he has passed in all courses at B.B.A. Part I.

8. Standard of Passing and Award of Class :

In order to pass examination a candidate has to obtain 40% marks out of 100 (Sem-end exam 80 + class work marks 20 taken together) in each course.

The award of class :

The class shall be awarded to the student on the basis of aggregate marks obtained by him in all three years (Part I, II and III). The award of Class is as follows :

(i) Aggregate 70% and above	First Class with Distinction.
(ii) Aggregate 60% and above but less than 70%.....	First Class
(iii) Aggregate 55% and more but less than 60%	Higher Second Class
(iv) Aggregate 50% and more but less than 55%.....	Second Class.
(v) Aggregate 40% and more but less than 50%	Pass Class.
(vi) Below 40% Fail.	

एस.एन.डी. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, येवला

B.B.A First Year (F.Y)

Sr. No	Sem I	Sr.No	Sem II
1)	Business Organisation & System (101)	1)	Principles of Managements (201)
2)	Business Communication Skills (102)	2)	Principles of Marketing (202)
3)	Business Accounting (103)	3)	Principles of Finance (203)
4)	Business Economics (Micro) (104)	4)	Basics of Cost Accounting (204)
5)	Business Mathematics (105)	5)	Business Statistics (205)
6)	Business Demography & Environmental Studies (106)	6)	Business Informatics (206)

B.B.A 2nd Year (S.Y)

Sr.No	Sem III	Sr.No	Sem IV
1)	Personality Development (301)	1)	Production & Operations Management (401)
2)	Business Laws (302)	2)	Industrial Relations & Labour laws (402)
3)	Human Resource Management & Organisation Behaviors (303)	3)	Business Taxation (403)
4)	Management Accounting (304)	4)	International Business (404)
5)	Business Economic (Macro) (305)	5)	Management Information System (405)
6)	I.T.in Management (306)	6)	Business Exposure (Field Visits) (406)

B.B.A 3rd Year (T.Y)

Sr.No	Sem V	Sr.No	Sem VI
1)	Supply & Chain logistics (501)	1)	Business Planning & Project Management (601)
2)	Entrepreneurship Development (502)	2)	Event Management (602)
3)	Business Ethics (503)	3)	Management Control System (603)
4)	Research Methodology (Tools & Analysis) (504)	4)	E- Commerce (604)
5)	Specialisation -I (505)	5)	Specialisation -III (605)
6)	Specialisation -II (506)	6)	Specialisation – IV (606)

Available Specializations

- 1) Finance 2) Marketing 3) Human Resource Management 4) Service Sector Management
- 5) Agree Business Management.

* राष्ट्रीय सेवा योजना *

नियमित अहंवाल - २०१७-१८

महाविद्यालयातील शैक्षणिक वर्ष २०१७-१८ मध्ये (राष्ट्रीय सेवा योजना) कार्यरत असून या विभागात १०० स्वयंसेवकांचे युनिट कार्यरत आहे. जुलै २०१७ मध्ये महाविद्यालयात स्वयंसेवकांची निवड करण्यात आली. त्यानंतर विविध उपक्रमाची अंमलबजावणी करण्यात आली. ऑगस्टच्या सुरुवातीस मैदान व महाविद्यालयाचा पसिर स्वच्छ करण्यात आला.

राष्ट्रीय सेवा योजनांचे उद्घाटन कार्यक्रमासाठी प्रा. हिरे बी. के., प्राचार्य ढाकरे व्ही. एन., उपप्राचार्य डॉ. खैरनार एस. टी., कार्यक्रम अधिकारी प्रा. मठवई डी. एस. तसेच इतर महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापकांच्या उपस्थितीत पार पडले.

महाविद्यालयात गुरुपौर्णिमा उत्साहात साजरी करण्यात आली. १८ ऑगस्ट रोजी महाविद्यालयात परिसरातील गवत काढून परिसर स्वच्छ करण्यात आला. ५ सप्टेंबर रोजी शिक्षक दिन साजरा करण्यात आला व तसेच २४ सप्टेंबर रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना दिवस साजरा करण्यात आला. याप्रसंगी महाविद्यालयाच्या परिसरात वृक्षारोपण करण्यात आले.

महाविद्यालयात युवा महोत्सव साजरा करण्यात आला. त्याचा शेवट २ ऑक्टोबर महात्मा गांधी जयंती या दिवशी करण्यात आला. या दरम्यान विविध विषयांवर व्याख्यान आयोजित करण्यात आले. तसेच या दिवशी स्वच्छ भारत अभियान राबविण्यात आले. १० डिसेंबर रोजी जागतिक मानवीय अधिकार दिवस म्हणून महाविद्यालयात साजरा करण्यात आला. या विषयावर राज्यशास्त्र विभागाचे प्रमुख प्रा. मठवई डी. एस. यांनी मानवीय अधिकार या बाबत विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

१५ डिसेंबर ते २१ डिसेंबर २०१७ या दरम्यान बाखूळगांव येथे पार पडले. विशेष हिवाळी श्रमसंस्कार शिबिर मौजे बाखूळगांव, ता. येवला, जि. नाशिक येथे दि. १५/१२/२०१७ ते २१/१२/२०१७ या कालावधीत उत्सुक्तपणे राबविण्यात आले. राष्ट्रीय सेवा योजना शिबिराचे उद्घाटन माजी नगराध्यक्ष मा. श्री. रामदासभाऊ दराडे यांच्या हस्ते झाले. बाखूळगांवचे सरपंच व ग्रामसेवक देखील या प्रसंगी प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते. श्री. रामदासभाऊ दराडे यांनी राष्ट्रीय सेवा योजनेचे महत्व पटवून देतांना. ते आदर्श नागरिक घडविण्याचे केंद्र आहे. या आदर्श नागरिकाची भारताला गरज असल्याचे म्हटले.

स्वयंसेवकांनी बाखूळगाव येथे विडुल मंदिरासमोरील परिसर तसेच गावातील मारुती मंदिरासमोरील परिसर, जिल्हा परिषद शाळेचा परिसर, गावातील स्मशानभूमीची स्वच्छता व ठिक सिंचनावर वृक्षारोपण करून पाणी बचतीचा संदेश दिला. कार्यक्रम अधिकारी प्रा. झालटे विजय यांनी शिक्षणाचे योगदान ग्रामीण भागापर्यंत व्हावे, ज्यांच्यापर्यंत विकासाची गंगा पोहचली नाही त्यांना विकासाची योजनेची माहिती द्यावी असे सांगितले.

१२ जानेवारी रोजी स्वामी विवेकानंद जयंती व राष्ट्रीय युवा दिवस साजरा करण्यात आला. देशासाठी युवकांचे महत्वा डॉ. जी. के. कुलकर्णी यांनी आपल्या भाषणातून सांगितले.

२६ जानेवारी देशाचा प्रजासत्ताक दिन साजरा करण्यात आला. या दिवशी संस्थेचे संचालक मा. किशोरभाऊ दराडे यांनी स्वच्छतेचे महत्व व युवाशक्तीचे महत्व विद्यार्थ्यांन सांगितले.

८ मार्च आंतरराष्ट्रीय महिला दिवस साजरा करण्यात आला. या कार्यक्रमप्रसंगी अड.सौ. विद्या पाटील यांनी मार्गदर्शन केले.

अशा प्रकारे महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजना मार्फत कार्यक्रम राबविण्यात आले.

* राष्ट्रीय सेवा योजना *
विशेष हिवाळी शिबीर अहवाल - २०१७-१८

जगदंबा एज्युकेशन सोसायटीचे एस. एन. डी. कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, येवला व पुणे विद्यापीठ यांच्या संयुक्त विद्यमानाने (राष्ट्रीय सेवा योजना) विशेष हिवाळी शिबीर श्रमसंस्कार शिबीर, मौजे कोटमगांव खु।, ता. येवला, जि. नाशिक येथे दि. १५।१२।२०१७ ते २१।१२।२०१७ या कालावधीत उस्फुर्तपणे राबविण्यात आले.
राष्ट्रीय सेवा योजना शिबिराचे उद्घाटन माजी नगराध्यक्ष मा.श्री. रामदासभाऊ दराडे यांच्या हस्ते झाले.

बाभूळगांवचे सरपंच व ग्रामसेवक देखील या प्रसंगी प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते. श्री. रामदासभाऊ दराडे यांनी राष्ट्रीय सेवा योजनेचे महत्व पटवून देतांना. ते आदर्श नागरिक घडविण्याचे केंद्र आहे. या आदर्श नागरिकाची भारताला गरज असल्याचे म्हटले. स्वयंसेवकांनी बाभूळगाव येथे विडुल मंदिरासमोरील परिसर तसेच गावातील मारुती मंदिरासमोरील परिसर, जिल्हा परिषद शाळेचा परिसर, गावातील स्मशानभूमीची स्वच्छता व ठिक सिंचनावर वृक्षारोपण करून पाणी बचतीचा संदेश दिला. कार्यक्रम अधिकारी प्रा. झाल्टे विजय यांनी शिक्षणाचे योगदान ग्रामीण भागापर्यंत व्हावे, ज्यांच्यापर्यंत विकासाची गंगा पोहचली नाही त्यांना विकासाची योजनेची माहिती द्यावी असे सांगितले.

मतदान जन जागृती, मुलगी वाचवा मुलगी शिकवा आणि वृक्षारोपणाचे महत्व या विषयावर बाभूळगांव गावामध्ये जनजागृती रॅली काढण्यात आली.

शिबीर समारोप प्रसंगी महाविद्यालयाचे प्राचार्य ढाकरे व्ही. एन. यांनी राष्ट्रीय सेवा योजना शिबिराच्या माध्यमातून ग्रामीण जीवन जवळून अनुभवता येतेच पण युवकांत विकासाची दृष्टी निर्माण करून त्यांच्यातसमाजाप्रती बांधिलकी भावना निर्माण होते. हेच शिबिराचे मोठे यश असल्याचे प्रतिपादन त्यांनी केले.

समारोपप्रसंगी सरपंच वाबळे, उपसरपंच, गायकवाड व तसेच ग्रामपंचायत कर्मचारी व ग्रामस्थ उपस्थित होते. उपप्राचार्य डॉ. खैरनार एस. टी., प्रा. जी. बी. धनगे, प्रा. एस. डी. आहेर, प्रा. थोरात जे. एस., प्रा. बी. बी. गाडेकर, प्रा. डी. एन. कुक्कर, प्रा.व्ही. बी. झाल्टे, प्रा. एम. व्ही. बनकर, प्रा. एस. के. पवार, प्रा. जी. एस. जोशी, प्रा. एल. के. घाडगे, प्रा. व्ही. एस. पाटील, प्रा. मोरे, प्रा. कुरेशी, प्रा. पवार, प्रा. मोरे, प्रा. जाधव, प्रा. आहेर, प्रा. काळे, प्रा. भागवत तसेच श्री. किरण मुंढे आदी उपस्थित होते. सुत्रसंचालन विद्यार्थी प्रतिनिधी वाघ सागर यांनी केले व आभार प्रा. संदीप ठाकरे यांनी केले.

अशाप्रकारे महाविद्यायलात राष्ट्रीय सेवा योजना विभागांतर्गत विशेष हिवाळी श्रमसंस्कार शिबीराचे आयोजन करण्यात आले.

* प्राध्यापक वृंद *

वरिष्ठ विभाग

डॉ. विटुलसिंह नंदरामसिंह ढाकरे
प्राचार्य

प्रा. ठाकरे एस. बी.
मराठी विभाग

प्रा. पाटील व्ही. एस.
इंग्रजी विभाग

प्रा. मढवाडी डी. एस.
राज्यशास्त्र विभाग

प्रा. धनगे जी. बी.
अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख

प्रा. कुकर डी. एन.
हिंदी विभाग

प्रा. थोरात जे. एस.
हिंदी विभाग प्रमुख

प्रा. बनकर एम. व्ही.
बी.बी.ए. विभाग प्रमुख

प्रा. जोशी जी. एस.
बी.बी.ए. विभाग

प्रा. भागवत एस. आर.
ग्रन्थपाल

प्रा. झालटे व्ही. बी.
भौतिकशास्त्र विभाग

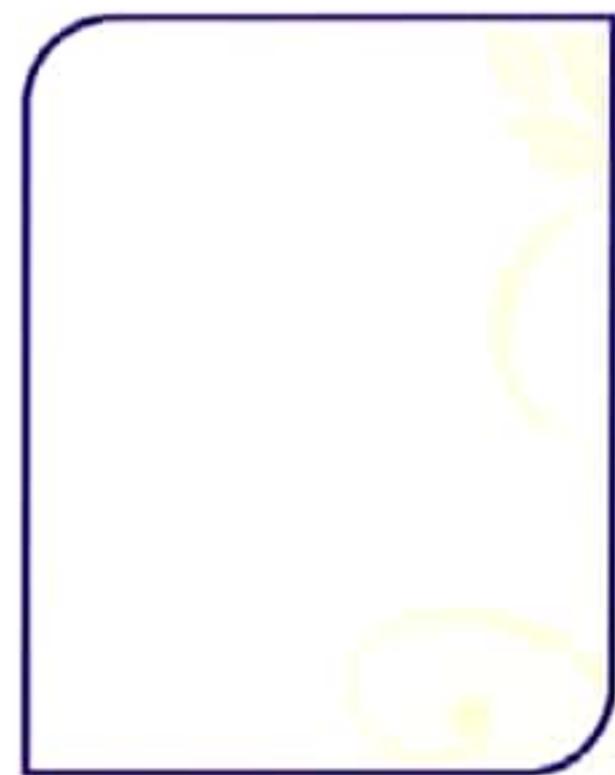
प्रा. आहेर एस. डी.
भूगोल विभाग

प्रा. घाडगे एल. के.
भौतिकशास्त्र विभाग

प्रा. कुरेशी व्ही. आय.
वनस्पतीशास्त्र विभाग

प्रा. जाधव बी. पी.
रसायनशास्त्र विभाग

प्रा. काळे बी. ए.
गणित विभाग

प्रा. पवार ए. ए.
रसायनशास्त्र विभाग

प्रा. आहेर जे. एस.
रसायनशास्त्र विभाग

प्रा. गाडेकर बी. बी.
अर्थशास्त्र विभाग

प्रा. मोरे ए. एन.
प्राणीशास्त्र विभाग

प्रा. मोरे एन. एन.
वनस्पतीशास्त्र विभाग

प्रा. मोरे के. ए.
रसायनशास्त्र विभाग

प्रा. पवार एस. के.
संगणक विभाग

* कनिष्ठ विभाग *

प्रा. बेंदे एस. एस.
ज्युनि. विभाग प्रमुख

प्रा. वडगळ ए. एस.
हिंदी विभाग

प्रा. म्हसे एम. बी.
भूगोल विभाग

प्रा. देवढे एल. टी.
रसायनशास्त्र विभाग

प्रा. दुधाणे जे. पी.
इंग्रजी विभाग

प्रा. काळंगे टी. जे.
गणित विभाग

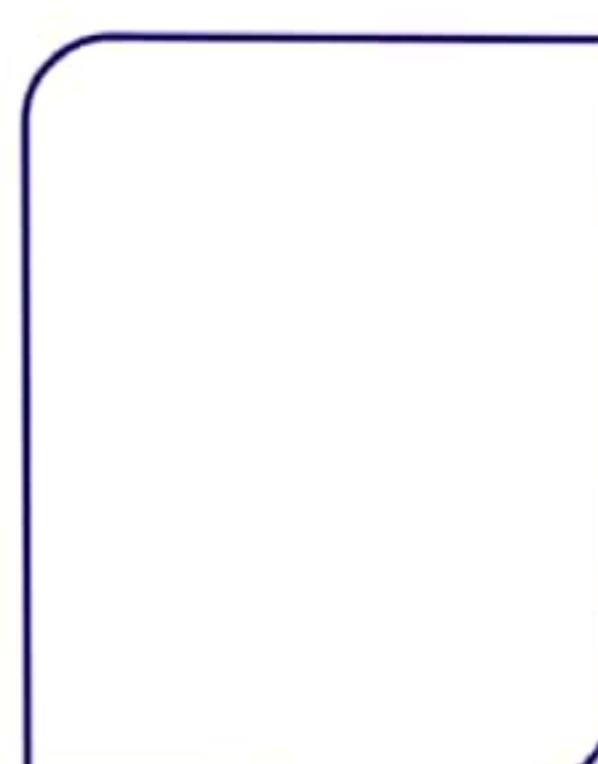

प्रा. साळवे के. एल.
भौतिकशास्त्र विभाग

* कार्यालयीन विभाग *

सौ. देवगांवकर एस. आर.
कनिष्ठ लिपिक

श्री. चव्हाण डी. के.
वरिष्ठ लिपिक

श्री. भावसार वाय. एस.
कनिष्ठ लिपिक

श्री. आहेर एस. एस.
स्कॉलरशीप क्लर्क

श्री. जाधव डी. डी.
लॅब असिस्टेंट

श्री. हूंडे ए. ए.
कनिष्ठ लिपिक

श्री. खेरनार वाय.डी.
शिपाई

श्री. मुंहंदे के. पी.
शिपाई

श्री. पगारे जी. एम.
शिपाई

‘विद्या विनयेन शोभते’

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ संलग्नित
जगदंबा एज्युकेशन सोसायटी संचलित

एस.एन.डी. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय,

विंचूर चौफुली, गो-शाळा मैदानाजवळ, येवला - ४२३४०१,
ता. येवला, जि. नाशिक

